

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 266
1938. november 25. péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

II. Carol király és Hitler találkozója Berchtesgadenben

A német vezér és kancellár villásreggelit adott rezidenciájában az Uralkodó és Mihai nagyvajda tiszteletére — Ribbentrop német külügyminiszter is jelen volt a berchtesgadeni találkozón

Nagyszabásu ünnepségek várják a hazaérkező Uralkodót és a trónörököszt

München, (Rador.) Csütörtökön délelőtt 8 óra 42 perckor Öfelsége II. Carol király különvonattal Münchenbe érkezett. Vele voltak a Hohenzollern-család több tagja is. Délelőtt 8 óra 53 perckor a négy szalonkocsiból álló különvonat Berchtesgadenbe indult.

Berlinből jelenti ma reggel a Rador: Öfelsége Carol király, aki jelenleg Sigmaringenben tartózkodik, mint Hohenzollern Frigyes herceg vendége, meghívást kapott Hitler birodalmi vezértől és kancellártól. Öfelsége a meghívást elfogadta és ma délelőtt Berchtesgadenbe utazott, ahol Hitler kancellár villásreggelit adott Carol király tiszteletére. Hitler birodalmi vezér és kancellár a meghívás pillanatában Obersalzburghban tartózkodott.

Berchtesgadenből jelenti a Reuter-iroda, hogy Öfelsége Carol király csütörtökön délelőtt Mihai nagyvajda, trónörökös kíséretében látogatást tett Hitler német birodalmi vezérnél. Az uralkodó és a nagyvajda érkezésekor Hitler Ribbentrop külügyminiszter társaságában az Obersalzbergi palota bejáratánál Öfelsége elé sietett, majd hevezette a palota társalgóiba. A birodalmi vezér, az uralkodó, a trónörökös és a kíséret tagjai tiszteletére villásreggelit adott, majd utána Carol királlyal, Ribbentrop külügyminiszter jelenlétében tanácskozásra vonult vissza. Öfelsége a király és kísérete délután 3 órakor a pályaudvarra hajtatott és München felé különvonaton elutazott.

A zsidókérdést is megvitatták a londoni tanácskozásokon

A Rador távirati iroda jelenti: Nem hivatalos forrásból származó értesülések szerint Carol király Öfelsége látogatása alkalmával Románia hivatalos vezetői ismételt felhívták az illetékes angol körök figyelmét annak szükségességére, hogy sürgősen radikális megoldást kell találni a zsidókérdés számára, még pedig nemzetközi együttműködés révén.

Ugy hírlik, hogy a román álláspont, amelyet az angol körök már régebről ismernek, néhány héttel ezelőtt vizsgálat tárgyává lett téve az angol szakértők által. Az újabb megbeszélések nyomán a kérdést az angol birodalmi hatóságok ismét tanulmányozás tárgyává tették. Mihelyst e tanulmányozás befejeződik, valószínű, hogy nemzetközi konferencia fogja felülvizsgálni a közép- és kelet-európai zsidóság helyzetét.

Titeanu visszatért Londonba

Páris. (Rador.) Eugen Titeanu sajtó- és propagandaügyi államtitkár, három napos párisi tartózkodás után, repülőgépen visszatért Londonba. Párisban több találkozója volt politikai és sajtóügyi személyiségekkel, köztük a külügyi hivatal sajtóügyi igazgatójával. Szombaton délelőtt Titeanu ismét visszatért Párisba.

Nagyszabásu ünnepségek előkészületei

Bucuresti. Az ország legtávolabbi részétől kezdve a főváros szívéig, diadalmas fogadtatást készítenek elő Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda hazaérkezése alkalmából. A lakosság az egész útvonalon örömeinek jeléül zászlókkal díszíti fel házait. Aradon, ahol az uralkodó az első nagyobb határszéli állomásra érkezik, a hatóságok, a társadalmi és kulturális egyesületek vezetői,

élükön dr. Marta Alexandru királyi helytartóval, különleges fogadtatást készítenek elő. A fővárosban a királyi ház tagjai, a koronatanácsosok, a kormány, a hatóságok képviselői fogadják az uralkodót és a királyi palotáig terjedő uttest mentén óriási tömegek sorakoznak fel, hogy üdvözöljék a királyt és a trónörököszt.

Királyi adomány

Az angol sajtó meglepéssel nyugtázza Öfelsége II. Carol király gesztusát, amellyel Románia uralkodója telket adományozott a bucurestii angol—román társaságnak, hogy azon angol intézményt emeljen. A Times, amikor az ajándékozás hírért közli olvasóival, méltatja a bucurestii angol—román társaság működését és rámutat azokra az eredményekre, amelyekkel ez a társaság dicsekedhetik.

A Rador londoni jelentése szerint Romfortban egy Fuller nevű munkanélküli felesége kettős ikreknek adott életet. A házaspár hódolata jeléül a két gyermeknek Carol és Mihai névre keresztelte el.

A londoni divathölgyek rendkívül felkarolták azt a sapkaviseletet, amelyet Mihai gyulafehérvári nagyvajdán láttak. Mint ismeretes, a nagyvajda a hegyvidékek sarkait viselte.

Változatlan lendülettel folynak a párisi angol—francia tárgyalások

Páris. (Rador.) Az angol—francia tárgyalásokat csütörtökön ismét megkezdték a külügyminiszteriumban. Az angol államférfiakat a külügyminiszteriumba való megérkezésük után azonnal Bonnet külügyminiszter elé vezették, akik munkatársai vettek körül. Néhány perc múlva megérkezett Daladier miniszterelnök is, negyed 11 órakor pedig bezárták a kerek szalon ajtajait és a tárgyalások azonnal kezdetüket vették.

A két delegáció, amely a tárgyalásokat folytatja, a következő összetételű: 1) angol küldöttség: Neville Chamberlain, Lord Halifax, Codogan külügyi államtitkár, Strang, Oliver Harvey Halifax lord kabinetfőnöke, Sir, Eric Phipps angol nagykövet, 2) a francia küldöttség: Daladier, Bonnet, Leger külügyi vezértitkár, Rochat politikai ügyosztályi igazgató, Corbin francia nagykövet.

Az angol—francia megbeszéléseket déli fél 1 órakor félbeszakították és az angol kiküldöttek az angol követségre, onnan pedig az Elysée-palotába hajtatottak, ahol résztvettek Lebrun köztársasági elnök által tiszteletükre adott villásreggelin.

A francia és görög sajtó kommentárjai

Párisból jelenti: A francia sajtó érdekes kommentárokkal kíséri Carol király Öfelsége-nek a francia politika vezetőivel folytatott megbeszéléseit. A Petit Parisien többek között a következőket írja:

A rambouilleti vadászati alkalmával Bonnet külügyminiszter hosszasan tárgyalt II. Carol király Öfelségével, általános szempont tartottak a nemzetközi helyzet és különösen a közép- és kelet-európai helyzet fölött. Ausztria Németországhoz való csatolása, Cseh szlovákia megkisebbedése és Magyarország megnagyobbodása lényegesen megváltoztatták az erők egyensúlyát a kontinens ezen részében. II. Carol király Öfelsége úgy véli, hogy országa csak hasznot húzhat a Romániában érdekelt nagyhatalmak rendes és kiegyensúlyozott gazdasági együttműködéséből. A román—francia barátság az, ami mindig is volt: egy többoldalu megegyezés, amely számos közzésségre egy meleg szívélyességgel színezett megegyezésre támaszkodik.

A Matin II. Carol király Öfelsége párisi látogatásának eredményével foglalkozva megállapítja, hogy ez alkalommal új gazdasági perspektívák alapjait vetették meg.

A görög sajtó megkülönböztetett figyelemmel kíséri II. Carol király londoni, brüsszeli és párisi tanácskozásait, beszámolókat és fényképeket közölve a magas vendégek különböző ünnepségeken való részvételéről.

Az Ordre megállapítja, hogy II. Carol király Öfelsége a legutóbbi nemzetközi események alkalmával nagy ügyességgel dolgozott és igen nehéz körülmények között meg tudta őrizni teljes akciósabadságát anélkül, hogy bárkit is megbántott volna. Az uralkodó most azt kívánja megállapítani, hogy a Nyugat megértette akcióját és azt szem előtt tartja. Románia uralkodója a francia vezetőkkel folytatott megbeszélései során bizonyosságot nyert a Franciaországot és Romániát egyesítő kapcsolatokról. Ezek a kapcsolatok éppoly elevenek, mint a multban, ha nem még többet képviselnek. Franciaország el van határozva arra, hogy gazdasági téren támogassa Romániát a lehető leggyorsabb határáig.

Az angol miniszterek a francia miniszterekkel délelőtt 10 órától fél 1 óráig folytattak tanácskozásokat. A megbeszélések fő tárgya a francia—német nyilatkozat volt, amelynek ügyében francia részről ma este hivatalos közleményt adnak ki. Bonnet külügyminiszter ismertette a tárgyalásokat, amelyek a francia—német nyilatkozat-tervezet kidolgozását eredményezték. Bonnet külügyminiszter nyilatkozata után Chamberlain miniszterelnök az angol kormány meglepését fejezte ki a német—francia közeledés felett.

A Daily Express értesülése szerint Chamberlain miniszterelnök párisi tartózkodása során megbeszélést fog folytatni a windsori herceggel. Hangoztatják, hogy Chamberlain miniszterelnök mindig a legharásosabb viszonyban volt a herceggel, akinek barátai minden lehető elkövetel, a találkozás megvalósítása érdekében.

A francia sajtó a francia—német tanácskozásokkal részletesen foglalkozik. Az Epoque pesszi,

mizmusát fejezi ki az új helyzettel szemben és attól tart, hogy ez a nyilatkozat sem lesz egyéb, mint egy darab papír. Rippenrop különben is kijelentette a Reuter-ügynökségnek, hogy a területi lemondás csak Európára vonatkozik, mert a gyarmattügyi kérdés továbbra is nyitva marad.

A L'Ordre szerint Franciaországnak mostantól kezdve nincs más biztonsági garanciája, mint Hitler szava. Vajjon valamennyi miniszter megelégszik-e ezzel a garanciával? — kérdezi a lap. A Le Populaire-ben Leon Blum a következőket írja: Hogy lehetséges az, hogy a berlini kormány, amely nagy titkolódzásba burkolódzott, tárgyalásokat kezdett? Miért választotta azt a pillanatot, amikor az angol minisztereket Párisba várják? Vajjon olyan nyilatkozatról van-e szó, mint amilyen az angol-német nyilatkozat volt, vagy pedig azt a célt akarják elérni, hogy zavart keltsenek Anglia és Franciaország viszonyában.

A francia-német baráti nyilatkozattal kapcsolatban a Daily Telegraph a következőket írja: A francia-német baráti nyilatkozat komoly eredmény, de figyelmeztetnünk kell a francia barátainkat, hogy hasonló nyilatkozat már történt Londonban és Berlinben is, de ez nem volt ok arra, hogy az újjáfégyverkezési erőfeszítéseket beszüntessék. Ugyanezek az okok fennállanak Franciaország szempontjából is.

Egy gyönyörű Ziegfeld-táncosnő rendőrvizsgát tett Newyorkban.

Newyorkból jelentik: A newyorki rendőrség nemrég rendőrsorozást tartott, amelyen csak nők jelentek meg. A rendőrvizsgán 315 leány és asszony vett részt, akiket felvettek a rendőrség tesztelésébe.

Szeropel a rendőrnők és detektívök sorában négy volt görli is, akik közül Mabel Black nevet jól ismeri az amerikai közönség. Ez a fiatal leány évekig a híres Ziegfeld táncosnők csoportjában szerepelt és igen tehetségesnek tartották. A 25 éves leány félbeszakította művészi pályáját, noha több helyről kapott szerződést. A feltűnő szépségű Mabel Black inkább a rendőri pályát választotta és olyan komolyan készült, hogy a felvételi vizsgán külön dícséretet kapott.

— Erkölcrendészeti beosztást kapok — mondotta a hírlapíróknak — és az éjszakai élet megrendszabályozásában alkalmazom tapasztalataimat. Munkám felvilágosító jellegű lesz, de nem riadok vissza a bűn üldözésétől sem. Most, amikor magamra öltöm a komoly rendőri uniformist és bucsút mondok a csillogó newyorki színpadnak, szeretném minden tudatlan, tapasztalatlan anya lelkiismeretébe kúrtani, ne engedje leányát a keserves jövőt jelentő newyorki éjszakai életbe.

Az elkesett dicsőség

Irtja: PIERRE LOUIS-PICARD

— Persze, megint egész nap lógni fogsz — jegyezte meg epésen Odette, mikor látta, hogy férje veszi kalapját és súlyos aktatászkáját. — Ahelyett, hogy munkát keresnél, de te persze, azt hiszed, nagy költő vagy! Ettől a költészetitől nyugodtan éhen veszhetünk.

Robert megbántva hallgatta a jelentéktelen kis szöke asszony éles nevetését. Az ajtóban megállt és halkán felelt:

— Egy nap talán mégis elismernek.

— Ha legalább érne valamit, amit irsz — vont vállat Odette.

— Már pedig a kritika dicsér — szólt féltéken Robert.

— Az a pár sor neked dicséret! — vetette oda megvetően az asszony.

— Igazságtalan vagy — mondta Robert és kiment.

Egész délelőtt a könyvkereskedéseket járta és igyekezett elhelyezni verskötetét, amely most jelent meg. Természetesen saját költségén nyomtatta ki és most bizományba akarta adni a kötetet. Mindenütt eredménytelenül járt. A könyvkereskedők vállukat vonogatták. Ki vásárol ma verseket? Robert szája egyre lejjebb görbült. Később a Porte Maillot környékén sikerült egy régimódi kis könyvkereskedésben hat kötetet elhelyeznie, de ez volt az egyetlen sikere.

Sorra járta az üzleteket és mindenütt ugyanazzal a szólammal fogadták: ugyan, ki olvas ma napság verseket? És Robert végül már maga is elvesztette hitét és arra gondolt, talán csakugyan jobb lenne, ha megpróbálna munkát keresni, akkor

Kolumbia visszarendeli berlini követét?

Berlin. (Rador.) Kolumbia kormánya elhatározta, hogy berlini meghatalmazott miniszterét, Jaime Jaramillo Arángot, aki még nem adta át megbízó leveleit, visszahívja. A miniszter visszahívására az adott okot, hogy Kolumbia ezidig nem kapott semmiféle értesítést azzal az incidenssel kapcsolatban, amelynek során egy kolumbiai miniszter áldozatul esett a zsidóellenes tüntetésen résztvevő tömeg haragjának. A kolumbiai miniszter még este elutazott Párisba és egyelőre nem történt intézkedés helyettesítésére vonatkozóan.

Hull nem tett lépéseket a német gyarmatok ügyében

Washington. (Rador.) Johnson hadügyi államtitkár megerősítette azt a hírt, hogy a kormány szerződést kötött 6500 repülőgép legsürgősebb elkészítésére. Néhány hónappal ezelőtt 3500 új repülőgépet rendeltek. A 12 ezer repülőgép 650 millió dollárba kerül. Ezenkívül a kormány tankelhá-

Jól megborítva jövedvü!

ROTBART

ritó és léghárító ütegeket, valamint rohamkocsikat, automata fegyvereket, gázárcsokkat is rendel óriási mennyiségben.

Hull külügyi államtitkár sajtónyilatkozatot tett, amelyben megcáfolta azokat a híreket, mintha lépéseket tett volna Párisban és Londonban a német gyarmatok visszaadása ellen.

Kettős halálos repülőgépkatasztrófa a piperai repülőtéren

Bucurestiből jelentik: A piperai repülőtéren ma délután halálos szerencsétlenség történt, amellyel kapcsolatban a következő részleteket közlik: Panait Carinca pilotakapitány és Nicolae Goleanu adjutáns ma délután akrobatikus repülőgyakorlatot folytattak, majd utána le akartak szállni gépjárművel a piperai repülőtéren. A gép mintegy 200 méter magas-

ságban rendes sebességét elvesztette és lezuhant, a két pilóta a helyszínen szörnyethalt. A szerencsétlenség mintegy 500 méternyi távolságban történt a piperai repülőteremtől. Carinca kapitány egyike volt a legkitűnőbb akrobatikus repülőknél, aki több ízben ki is tüntette magát repülőversenyek alkalmával. Ezzelben Daniescu főhadnaggyal együtt résztvett a II. Carol király kupaversenyen is.

Felelőtlen elemek molesztálják és rémitgetik az aradi kereskedőket

A vármegyei sajtószolgálat felhívása a nagyközönséghez

Az aradmegyei prefekturán működő sajtóiroda értesítése szerint néhány gyanús egyén több aradi üzletbe behatolva az üzlettulajdonosokat azzal fenyegette, hogy vagyonukat és üzleteiket értékesítsék minél előbb, mert a helyzet hamarosan „meg fog változni”. A sajtószolgálat közlése szerint a tettesek elfogatása érdekében az állambiztonsági rendőrség meg-

tette a kellő intézkedéseket, hogy elfogatásuk után a törvény teljes szigorát alkalmazhassák velük szemben. Ugyanakkor a megyei sajtószolgálat ezután kéri fel a jóhiszemű lakosságot, hogy minden hasonló esetben azonnal értesítsék akár a prefekturát (telefon: 26-30), akár az aradi rendőrkveszturát (telefon: 10-20), hogy a szükséges rendszabályokat a felelős hatóságok mielőbb haladéktalanul megtehessek.

legalább nem lennének meg a győri mindennapi gondok, legalább házberét rendszeresen tudná fizetni és megszabadulna felesége elviselhetetlen szemrehányásaitól. Mert amíg a siker nem igazolta, védtelenül állt szemben az asszony szemrehányásaival. Mi volt addig, amíg a siker nem szegődött melléje? El nem ismert költő, akinek a nevének senki sem ismeri, éhes koldus, eltaposott féreg. Ó, ha egyszer keresztülvergődött a kezdet szörnyű nehézségein, ha egyszer rámosolyog a szerencse és pénze lesz! Első dolga lesz, hogy néhány ezreddel kifizeti ezt a hitvány teremest, akit valamikor egy szál ingben vett feleségül...

Déltájban az avenue Henri Maritnen egy nagyon elegáns könyvesbolt előtt állt meg. A kirakatban előkelő, elismert szerzők diszkotészi művei pompáztak. Olyan nagy írók és költők könyvei, akiknek a nevét még néhány évvel vagy akár évtizeddel ezelőtt még senki sem ismerte. Robert belépett a pompás berendezésű üzletbe és szerényen megállt az ajtó mellett, mert az egyetlen ember, akit az üzletben látott, egy feltűnően elegáns fiatalember, telefonon beszélt:

— Ó, igen, természetesen, mester, — mondta a telefonba — megszervezzük az autogramdélelőttöt, hogyne, lesz sok virág és pezsgő... Igen...

Mikor letette a kagylót és meglátta Robert-t, hudegen vetette oda:

— Kéregetőket csak hétfőn délután fogadok.

— Ön téved, — felelt Robert sápadtan — én nem vagyok kéregető. Arra szerettem volna kérni, hogy vegyen néhány példányt bizományba most megjelent verskötetemből.

A fiatalember hangosan nevetni kezdett, azután hátrakiáltott:

— Mama, gyere csak, ha csodát akarsz látni. Kövér, nagy darab nő jelent meg.

Robert bizonytalan hangon ismételte kérését, mire a kövér nő teli torokból nevetni kezdett, mint, ha sohase akarta volna abbahagyni.

— Igazán nem értem, mi van ezen nevetni való — mondta végre Robert idegesen.

De a nevetés nem akart abbamaradni és Robert végül is megszégyenülve menekült ki az utcára. Kinn még egy pillantást vetett a kirakatra, azután legyintett és át akart menni a kocsiján.

... ebben a pillanatban egy sikoly hallatszott, az emberek összeszaladtak, egy autó fékje csikorgott, rendőrök érkeztek, azután a mentők: egy autó agyongázolta a költőt. Hamarosan egy újságíró is a helyszínre érkezett és megtalálta Robert aktatászkáját a versekkel.

Másnap a kis rendőri hír helyett nagy cikk jelent meg az újságokban és valamennyi közölte Robert egy-egy versét. Az újságírók felkeresték Odette-t, aki nagyon hatásosan tudta gyászolni férjét. Elhalmozták kérdésekkel és az újságok fedezték Robert költészetét. Odette felismerte a helyzetet, átkutatta szerencsétlenül járt férje fiókjait és egész halom kiadatlan verset talált.

A temetésen néhány elegáns ur jelent meg, akik, mikor a temetés után Odette hazakészült, egymás sarkára taposva kívántak részvétet s kivétel nélkül valamennyi így bucsuzott a költő özvegyétől:

— Engedelmevel, asszonyom, meg fogom látogatni férje hátrahagyott műveivel összefüggésben...

A kiadók voltak.

Uj sztrájkhullám fenyeget Franciaországban

Páris. Oriásl aranyu sztrájk tört ki ma, pénteken Franciaországban. A sztrájk minden eddig felül fog mulni, mert ki fog terjedni minden gazdasági ágra, sőt a tisztviselők is résztvesznek benne.

Ma dél tájban a Renault-gyár telepén a munkások abbahagyták a munkát és így a franciaországi sztrájk mind tovább terjed. Lille közelében a szénbányák munkásai is beszüntették a munkát, hasonlóképpen Valenciennes környékén sem hajlandók tovább dolgozni a bányamunkások.

Kormányzói kézirattal elnapolták decemberig a magyar képviselőházat

A magyar államfő megkezdte tájékoztató tárgyalásait —
Gyors kibontakozást remélnék

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tartott. Az üléssteremben zsufolásig megtelt a képviselőkkel és Kornis Gyula elnök nagy zajban nyitotta meg az ülést. A kormánypárti oldalon felhangzott több ízben a kiáltás: — *Az elnök mondjon le!* Ezzel szemben az ellenzék oldalán ilyenkor mindig megéltézték az elnököt, akinek elnöki bejelentéseit közben nem lehetett hallani. Imrédy Béla miniszterelnök, amikor a kormány tagjai élén bevonult a terembe, a kormánypárt oldalán nagy éljenzéssel fogadták. A miniszterelnök bejelentette, hogy kormányzói kézirat érkezett a házhöz. Miközben a kéziratot az elnöki emelvényre vitték, a kormánypárt ezt kiáltozta: — *Népíront kifelé!*

A kormányzói kéziratot ezután felolvasták és ez közli, hogy *a parlament üléseit november 30-ig elnapolja*. Nagy zajban az elnök napirendi indítványt terjesztett elő, hogy a ház legközelebbi üléseit *december elsején tartásuk meg* és miután az indítványt elfogadták, az ülés véget ért. Az ülés után a képviselők a folyosókra gyűltek össze és ott tárgyalták meg a várható eseményeket. Időközben *több száz főnyi diákcsoport érkezett a parlament elé és Imrédy Béla miniszterelnök mellett tüntettek*. — Vesszenek az árulók, a népíront kifelé — kiáltoztak a diákok, akiknek a csoportja hamarosan nagyon megnövekedett.

A Budapesti Értesítő jelentése szerint a parlament folyosóin elterjedt hírek szerint Friedrich István és Taufer Gábor kiléptek a keresztény pártból, míg Petró Kálmán nártónkivüli képviselő belépett a keresztény pártba.

Egyébként a magyar kormányzó a belpolitikai kibontakozásra irányuló kihallgatásokat megkezdte. Csütörtökön este Kornis Gyula a képviselőház elnöke, aki szintén kilépett a kormánypártból, majd Széchenyi Bertalan gróf, a felsőház elnöke jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, aki ezután a pártvezéreket hallgatta meg és *ezt követőleg dönt csak arról, hogy elfogadja-e az Imrédy-kormány lemondását, illetve hogy kit biz meg a kormány alakításával. Politikai körökben gyors kibontakozást remélnék.*

Imrédy marad?

Budapest. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelentése szerint kormánykörökben nem tartják kizártnak, hogy Imrédy továbbra is miniszterelnök marad és ezért nagy érdeklődéssel várják bejelentett nyilatkozatát. Amennyiben Imrédy mégis távozna, úgy lehetséges, hogy Darányi igyekszik megoldani a krízist. Jaross Andor dr. a felvidéki területek minisztere a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a magyar parlamenti élet súlyosan beteg, mert elvesztette az összeköttetést a néppel és a jelenlegi nemzetgyűlés nem képviseli a nemzet kívánásait. A magyar parlamenti élet felőlődik a személyi harcokban, ahelyett, hogy megvizsgálná és alkalmazná azokat a reformokat, amelyek elmaradhatatlanul szükségesek.

A Havas-ügynökség tudósítása szerint Horthy magyar kormányzó nem fogadta el Imrédy lemondását. A parlament december

1-ig tartó szünete alatt a kormányzó tovább folytatja a válság megoldására vonatkozó tárgyalásait és ez alatt az idő alatt Imrédy vezeti tovább az ügyeket.

A magyar kormányzó csütörtök este kihallgatáson fogadta még Zichy grófot, Makkait és Homonnait. A NEP-ben megmaradt képviselők pénteken jelennek meg kihallgatáson Magyarország kormányzójánál, így remélni lehet, hogy a válság péntek estére megoldódik.

Affér Jaross és Rassay között

A „Magyarország“ értesülése szerint Jaross Andor felvidéki miniszter és Rassay Károly között a magyar képviselőház ülése után összeszólalkozás volt. Rassay Imrédy beszéde alatt egy ízben közbeszólt és azt mondta, hogy az a politika, amely most folyik, nem felel meg a felvidéki magyarság érdekeinek. Később hozzátette, a lap szerint, hogy nem lehet felekezeti gyűlölségből szétszaggatni a felvidéki magyarságot. Jaross ekkor mondott valamit, amit a zajban nem lehetett hallani. Az ülés végével Rassay odament Jarosshoz és bemutatkozott. Jaross hangosan azt mondot-

ta, hogy majd a felvidéki képviselők fogják megmondani, hogy mi szolgál az ottani magyarság javára, majd bírálta Rassay lapját, mire Rassay azzal válaszolt, hogy Jarosznak nincs joga a felvidéki magyar képviselőket előre áruba bocsátani.

Lap-kombinációk

Tegnap este a disszidensek, a kisgazdák és a Bethlen-csoport tagjai összesen 106 képviselő együtt vacsoráztak a Hungaria éttermében. Ugyancsak az időben a kormánypárt tagjai a Pannónia étteremben vacsoráztak és megjelent közöttük Imrédy Béla miniszterelnök is. Politikai körökben az éjszaka folyamán az a hír terjedt el, hogy a képviselőház ma elnapolja és Horthy Miklós kormányzó már csütörtökön délelőtt megkezdte tanácskozásait a pártok vezetőivel. A kibontakozás lehetőségével kapcsolatban a kilépettek részéről kijelentették, hogy lehetségesnek tartják a nemzeti egység pártjával való együttműködést abban az esetben, ha néhány bentmaradt képviselő kiválik. A lapok véleménye szerint számolnak annak a lehetőségével, hogyha Imrédy nem tud megbirkózni a reá váró feladatokkal, akkor Teleki Pál gróf vagy Keresztes-Fischer Ferenc kap megbízást a kormányalakításra, de nincs kizárva, hogy a kormányzó Kornis Gyulának, a képviselőház elnökének ajánlja fel a kormányalakítást.

Kombinációba került még: Darányi Kálmán, sőt Sztránvasszki Sándor személye is.

Megindultak a tárgyalások a cseh és a szlovák kormány között Stoupel-kormány követi a Sirovy-kabinetet

Prága. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Csütörtökön érkezett meg Prágába az a szlovák küldöttség, amely megkezdte a tárgyalásokat a teljhatalmi tervezet javában. A szlovákok nem tulságosan lelkesednek a teljhatalmi tervezetért és azt csak akkor akarják megszavazni, ha az új köztársasági elnököt már megválasztották. Kizárólag abban az esetben hajlandók a teljhatalmi tervezet mellett nyilatkozni, ha az nem árt az autonomia elvének.

Politikai körökben úgy tudják, hogy a köztársasági elnök megválasztása után Sirovy miniszterelnök lemond és helyét Victor Stoupel morva nagyiparos veszi át.

Vád alá helyezik Benest és Hodzsát

Prágából jelenti a Rador: A cseh minisztertanács tegnap fontos gyűlést tartott. Elhatározták, hogy vád alá helyezik Benes volt köztársasági elnököt és Hodzsát Milán volt miniszterelnököt. A minisztertanács utasítást adott a legfelsőbb igazságügyi fórumoknak, hogy a köztársaság összeomlása körül elkövetett mulasztások miatt helyezték őket vád alá. Ugyancsak a Rador jelenti, hogy csütörtökön tartják meg az elnökválasztást. Jelentették már, hogy Chalkovszky külügyminiszter nem vállalja az elnökséget. A csehek és a szlovákok is beleegyeznek abba, hogy Macha a legfelsőbb cseh bíróság elnöke legyen a köztársasági elnök.

A csehszlovákiai lapok ama hírével kapcsolatban, amely szerint a külügyminisztériumból titkos okmányokat loptak el, azonnal szí-

goru vizsgálat indult. A cseh távirati iroda abból a módból, ahogyan ezeket az okmányokat lefordították és a francia, valamint az angol lapokban nyilvánosságra hozták, megállapítják, hogy azokat eltorzították és egész mondatokat fűztek hozzájuk. A cseh külügyminisztérium szigorú vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogyan kerülhettek a külügyminisztérium egyes titkos okmányai a francia és angol lapokba. Ezeknek az okmányoknak csak néhány számozott példánya volt és csak a legmagasabb személyiségek rendelkeztek velük.

Berlin. A német és csehszlovák kormány megegyezést létesített, amelynek értelmében állandóan tájékoztatják egymást minden olyan kérdésben, amely népcsoportjaik népiségének fenntartására és szabad fejlődésére vonatkozik. Közös német-csehszlovák bizottság létesült, amely felváltva Berlinben és Prágában beszéli meg a német, illetve cseh kisebbség ügyeit.

URANIA premiermozgó

Tel. 12-32

A mámorból, szerelemből indulnak a halálba

„Uj bálványok“

Rémétül beszélő nagyszabású repülőfilm.

Clark Gable, Myrna Loy,
Spencer Tracy

Uj Metro-világhíradó.

5, 7.15, 9.15

GÁZHÁBORÚ a növényvilágban

A botanika feltűnéskeltő új felfedezései

Ma már általában ismeretes, hogy vannak olyan hárci gázok, amelyek nemcsak az emberi és állati életet képesek kipusztítani, de a növényzetet is. Azt azonban már kevesebben tudják, hogy a növények egymás között, sőt egymás ellen is képesek gázháborúra és nem véletlen az, hogy a pipacs és a buzavirág nem szőlőtökék között nő, hanem a rozsföldön s a rózsa sem él meg akárhol, bármilyen földben, vagy növényzet társaságában.

A botanika fejlődését kevesebben kísérik figyelemmel, mint az emberi életet közvetlenebbül veszélyeztető vegyipar rohamos fejlődését; pedig a növényvilágban is korszakalkotó felfedezések történtek az utóbbi évtizedekben és a békés együttélés, vagy az ellenszenv éppúgy felfedezhető a növényvilágban is, — mint az emberek között.

A legnagyobb és legérdekesebb felfedezéseket Chudra Bose hindu botanikus tette. Az angol egyetemen szerezte meg professzori címét és évtizedek óta bámulatos felfedezésekkel lepte meg a világot. Chudra Bose volt az a tudós, aki bebizonyította, hogy az ibolyának (mint egyébként minden virágnak) láza lehet és a rózsa hidegrázást kaphat, vagy mondjuk, kühörözötték a szirmai. Chudra Bose volt az is, aki bebizonyította, hogy a virágok éjszaka szabályszerű, lassított filmfelvétellel is bebizonyítható, álmodó mozgást végeznek.

A kiváló hindu tudós legutóbbi felfedezése azonban felülmúlja valamennyit.

Az életsugarak problémája

Bose ugyanis újra felvetette az „életsugarak“ régi problémáját, amivel már a század elején is foglalkoztak a növényvilág tudósai és egyesek azt állították, hogy minden növény meghatározott, sajátos sugárzást bocsát ki magából, sőt szabályszerű „sugárháború“ folyik egyes növények között.

Az utolsó évtizedek tudományos kutatásai, utylátszik, hogy megerősítik ezt az elméletet. Megállapították, hogy tényleg létezik ellenszenv egyes növények között s a természetük majdnem olyan különböző, mint az emberé. Köztudomású, hogy az egyenlítő környéki néger elpusztul a sarkvidéken s az eszkimó sem bírja el a fokföldi klímát. Sőt a növény még érzékenyebb, mint az emberi szervezet. Például; az árnyéket kedvelő növények nem férnek össze a napfényt igénylő rózsatövel; s a szőlőtöke tönkremegy, ha csalán nő a közelében.

Ezzel szemben rokonszenvet is fedeztek fel egyes növények között. Így: a szőlőtökére különösen jó hatással van, ha olajfa, vagy juhar van a közelében, ezt tudja is minden képzett szőlőtermelő.

A tudósok azonban felvetették a kérdést: bizonyos kisugárzás lenne az alapja ennek? Az olajfa és a juhar olyan növekedésre ható sugarakat (vagy gyökérnedveket) bocsátana ki magából, amj előnyös a szőlőtökének?

A hagyma, — mint leadóállomás

Bose, a hindu tudós ezeket a kérdéseket tette fel és éveken át tartó szorgos kutatások után meglepő eredményre jutott.

Megvizsgálta alaposan a vöröshagymát (mert ennek különösen erős sugárzásáról volt szó) és

kétségtelenül bebizonyította, hogy a hagyma, — mint minden növény — tényleg sugarakat bocsát ki magából, sőt a hagyma egy kisméretű leadóállomásnak tekinthető a növényvilágban.

De bebizonyult az is, hogy ezek a sugarak egészen egyszerű elektromos hullámok, amelyek azonban semmiféle hatást sem gyakorolhatnak a többi növényi szervezetre.

A tudomány megmagyarázza a növények ellenszenvességét

Ez év elején meghalt Németország egyik legismertebb botanikusa: Hans Molisch professzor. Az ő kutatásaira támaszkodnak azok az érdekes tapasztalatok, amiket nemrégiben egyes gyümölcsfajtáknál állapítottak meg. És megállapítások szerint tényleg vannak ellenszenv a növények között, sőt szabályszerű gázháborúk folynak le a növényvilágban.

Ha a hindu tudós, Bose sikere abból állt, hogy bebizonyította, hogy ennél az ellenszenvességnél nincs szerepe semmiféle kisugárzásnak, a német tudós kutatásainak eredménye viszont az volt, hogy megállapította az ellenszenvesség valódi okát.

Ez az ok a földben és a levegőben van.

Sok növény ugyanis (mint ezt a legtöbb gazda tudja) bizonyos vegyi anyagot választ ki. Pontosabban: amikor a gyökere a talajból egyes vizben oldódó vegyi anyagot szív fel és abból táplálkozik, akkor más anyagok, amiket nem tud felhasználni, a talajban maradnak. Ezeket a „hulladékokat“ azonban az esővíz feloldja és a többi közelben élő növények gyökereit elárasztja velük.

Mármint, aszerint, amint éppen a környéken élő növények ezeket a visszamaradt anyagokat elbírják, vagy nem, jobban nőnek, vagy pedig elpusztulnak. Ez a növényháborúk egész titka.

Így történik, hogy a buzavirág a rozsföldön nő, mert ez a két növény rokonszenves egymással és ez az oka, hogy a buzaföldön sohase lehet árvaeszkát találni, viszont a rozsföld kitűnő talaj az árvaeska számára.

A gyom növeli a gabona feiődését

De nemcsak a föld mélyén, hanem a levegőben is befolyásolják egymást a növények. A gyümölcsök bizonyos gázokat bocsátanak ki, melyek a rügyek, levelek és virágok fejlődését, növekedését akadályozzák, vagy elősegítik. Az alma és a körte gázai meglehetősen hasonlóak; míg a cseresznye által kibocsátott gáz vegyileg már teljesen más összetételű és legtöbbször az ismert aethylengáz különböző vegyületeit lehet bennük feltalálni és ennek a gáznak növést akadályozó, vagy elősegítő tulajdonsága már régen ismert.

Az aethylengáz hatásának pontosabb megállapítására most folynak a kísérletek, illetve kutatások. A tudósok egyidejűleg alaposabban „nekigyürkőznek“ a növényháborúság már megfelfedezett problémájának is.

Ennek a területnek igen nagy jelentősége lehet, mert azt már megállapították, hogy a gabonaföldek hozadékát tetemesen jól lehet emelni, ha egy bizonyos fajta gyomot vetnek közé. Ez a gyom „barátságos“ érzéssel viseltetik a gabonával szemben és azokat a tápanyagokat szállítja,

Közel ezer tombolatágy

várja a lutheránus táncos-teaestély résztvevőit!

December 3-án tartják meg a lutheránusok táncos tea-estét, amely iránt városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. December első szombatján, a Fehér Kereszt szálloda báltermében tartják meg ezt a hagyományos mulatságot, amely éppen olyan hangulatos lesz, mint az elmúlt esztendőben.

Az Evangélikus Nőegylet helyiségében már szeptember óta folyik a lázas munka, hogy a december 3-ikán, — a Mikulás-estét megelőző szombaton, — a régi hagyományokhoz híven, gazdag tombolával lephessék meg a tea-estély közönségét.

Az Aradi Közlöny munkatársa felkereste az előkészítő munka színhelyét, ahol már valószínűsége látható, kézimunka stb. kiállítás lehet még a látogatót. Az egyik teremben szinte mindennap 35—40 urasszony végzi a kedves, szórakoztató, de egyben hasznos munkát, — hiszen a szegény gyermekek karácsonyi felruházásáért dolgoznak — és a másik teremben lassan, de biztosan sorakoznak a december 3-iki tea-estély meglepetései: mintegy 1000 tombolatágy.

Amulattal kell meg szemlélni ezeket a rendkívül finom kézimunkákat, díszárnyékokat, székizléses kiállítású közszükségleti tárgyakat, gyermekjátékokat, amelyek példás rendben az asztalokon és a polcokon sorakoznak. Rendkívül sok értékes tárgyat is lehet nyerni. Már akire rámosolyog Fortuna istenasszonya... A szegény gyermekek karácsonyi öröméért dolgozó urasszonyok iparművészeti munkája nemcsak a szép cél miatt fokozott érdeklődésre méltó, hanem bármelyik nvereménytárgy egy fővárosi iparművészeti üzlet díszére is válhatna, ezért is felkeltheti az általános kíváncsiságot.

amik a gabona fejlődésére szükségesek. Így lesz a Természet nagy műhelyében még a gyomból is hasznos növény.

Bizonyos, hogy a botanikusok még sok meglepetéssel fognak szolgálni, de a növényvilágban felfedezett gázháborúk csak haszonnal járhatnak — nem úgy, mint az emberiség kiirtására készülő vegyigázak!

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KOVETKEZO ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzöskkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöseivel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

A R A D, Calea Banatului 2.

BUCURESTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMISOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

Megérkeztek a legújabb
1938—39. típusú világsláger rádiók

500 drb. csodásabbnál csodásabb rádió közül választhat

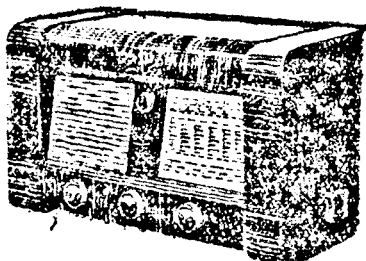
Az összes világmárkák raktáron

Kedvező részletfizetéses feltételeinkkel mindenkit kielégítünk.

Allandó rádió-kiállítás

Minden kötelezettség nélkül szívesen állunk b. rendelkezésükre.

HAMMER ZSIGMOND és FIA Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27.
Telefon 18-47.

Marinescu dr. egészségügyi miniszter

egyenként vizsgálja felül a felülvizsgálaton elutasított orvosok működési engedélyét

Javulást mutat az ország egészségügyi állapota — A közegészségügyi miniszter az orvosi kar eredményes falumunkáját méltatta Szatmáron

Szatmárról jelentik: *Marinescu* dr. tábornok, közegészségügyi miniszter *Baritiu* Septimiu dr. kolozsvári közegészségügyi vezérfelügyelő kíséretében kedden átutazott Szatmáron, majd Máramaroszigetre látogatott el, ahol az ottani közegészségügyi intézmények működését vizsgálta felül. A miniszter ezután visszatért Szatmárra, ahol *Coman* Simion megyefőnök üdvözölte. A hatóságok vezetői bankettet rendeztek tiszteletére.

Marinescu dr. miniszter illetékes körök előtt kijelentette, hogy az ország lakosságának közegészsége tapasztalatai szerint jelentősen javult.

— Ez. — mondotta a közegészségügyi miniszter — főképp az ország orvosi karának javára írható, mert az én érdemem csak a kezdeményezés.

A továbbiak során részletesen vázolta az

eddig elért eredményeket s rámutatott arra, hogy az orvosi kar tevékenysége különösen a falumunka terén érdemel elismerést.

A közegészségügyi miniszter szerdán délután a szatmári kórházakat kereste fel. Altalában megelégedését fejezte ki az egészségügyi intézmények működése felett. Hivatalos körútja során *Marinescu* dr. Szatmárról szerdán délután Nagykárolyra, majd onnan Zilahra utazott, ahonnan a hét vége felé visszatér a fővárosba.

Itt írjuk meg, hogy *Marinescu* tábornok, egészségügyi miniszter fogadta azon orvosok küldöttségét, akiknek diplomáit a revíziós bizottság elutasította. A miniszter azon kérésükre, hogy a szóbanforgó orvosoknak en bloc adják meg ismét a működési engedélyt, kijelentette, hogy csak esetenként beadott kérvényekkel foglalkozhat.

Arad fegyelmezetten védekezett a csütörtöki „repülőtámadás” ellen

Gyakorlat teszi a mestert, tartja a közmondás és a csütörtökön délután megrendezett általános légvédelmi gyakorlat bebizonyította, hogy a közmondás igaz: Arad az eddigi légvédelmi gyakorlatok során alaposan megtanulta a leckét és ma már példás gyorsasággal, zökkenésmentes fegyelmezettséggel tett eleget a képzelt légitámadás alkalmával az előírásoknak.

Pontosan öt órákor hangzott fel a város tornyaiból, gyáraiból és a vasuti állomásról az ismert riadójel és ezt követően nem egész három perc alatt teljesen elnéptelenedett a főter, az üzletek redőnveit leeresztették, a közönség a légvédelmi fedezéknek nyilvánított kapualjakba húzódott, a lakások ablakait elfüggönyözték, egyszóval kihajt a város, mint ha ténylegesen ellenséges repülőgépek jelennek volna meg, hogy pusztulást hozzanak Aradra.

Tíz percig tartott a „támadás” és ezalatt a város központjában néhány petárdát robbantottak a kirendelt műszaki katonák. „bombafalakat” jeleztek ezek a robbanások. Az ucca ezután is változatlanul csendes maradt, csak a minorita templom galambjai szálltak riadó riában a magasba.

Öt óra tíz perckor ismét megszólaltak a harangok, a szirénák, a gőzsipok, újra megelevenedtek az uccák, a tüzoltóaktanyából pedig alig pár perccel a támadás elvonulását közlő jelzés után kirobogott a gázruhás, gázálcáros készütséget szállító tehergépkocsi, amely a városi színházhoz gördült miután a tervek szerint itt gyújtó és gázbomba csapott le. A gáz-készütség a szokásos munkálatok után — klormésszel perméteztek és benzint égettek. — elvonult, ekkorra azonban már megérkezett a tüzoltóság is és megkezdte az „égő” épület oltását. A tüzoltók a színház hátsó bejárata felőli szakaszon támadták meg a tüzet, két csapból négy tömlőt vezettek a háztetőre, közben pedig egyik ablakra felszerelték a mentőszákokat, hogy néhány tüzoltó lecsusszék a második emeletről.

A gyakorlatot végignézte *Nicolae Spiridon* mérnök, a temesvári helytartóság légvédelmi szolgálatának vezetője. *Priscu Nicolae* kapitány a VII. teritoriális hadtest légvédelmi körletparancsnoka. *Riscutia Moise* ezredes alpol-

gármester, *Olteanu* kapitány, a város légvédelmi tanácsosa, *Gules* Tiberiu, a városi légvédelmi hivatal főnöke. A riadójelzések ehangzásakor különben gépkocsin szakkbizottság járta végig a város több uccáját és első sorban a külsőbb városrészeket ellenőrizték, ahol szintén igen kedvező feltételek mellett történt meg az előírások alkalmazása. A tüzoltási gyakorlatot *Podelean* főhadnagy parancsnok és *Chera Florian* főhadnagy másodparancsnok vezénvették.

Fontos iskolaügyekben határoztak a királyhágómelléki református egyházkerület nagyváradai közgyűlésén

Sürgetni fogják a magyar tagozatu állami iskolák megnyitását s nyilvannossági jogot kérnek a tisztázatlan helyzetű elemi és középiskoláknak

Nagyváradról jelentik: A királyhágómelléki református egyházkerület szerdán tartotta közgyűlését Nagyváradon a református kulturpalotában *Sulyok* István dr. református püspök és *Thury* Kálmán egyházkerületi főgondnok elnökletével.

A közgyűlést *Sulyok* István református püspök nyitotta meg, aki az egyházkerületi helyzetet ismertette, majd *Bernády* György dr. nemrégiben történt haláláról emlékezett meg kegyeletes szavakkal.

A közgyűlés kijelentette, hogy sürgetni fogja azoknak a magyar tagozatu állami iskoláknak a megnyitását, amelyeknek megnyitására a kisebbségi statutum módot ad. A felszólalók rámutattak arra, hogy ilyen tanintézetek Románia németlakta területén már működnek is. Ugyancsak emlékirattal fordul az

Ribbentrop Párisból Rómába megy

Berlin. (Rador.) Hivatalos jelentés szerint a hét végén Ribbentrop külügyminiszter Párisba és Rómába utazik.

Megállapították a végleges német-cseh határt

Reichenbergből jelentik: Németország és Csehország között most már véglegesen megállapították a pontos határvonalat és a határok kijelölése is megtörtént, csütörtökön megkezdtek az eddig vitás területeken is a kiürítést illetve azok megszállását. A német csapatok 10 órákor bevonultak a megállapított területekre. A bevonulás mindenütt simán ment végbe.

Virovay Róbert

magyar hegedűművész amerikai szerződése

Newyorkból jelentik: *Virovay* Róbert a még majdnem gyermekkorban levő magyar hegedűművész, *Hubay* tanítványa, hangversenyt adott Newyorkban, amely nagy sikerrel járt. A művész öt éves szerződést kapott a legnagyobb amerikai hangversenyrendező vállalatától.

Páris 5 legjobb ügyvédje védi Grünspannt

Páris. (Rador.) Grünspannt, von Rath volt párisi német követségi tanácsos gyilkosát az esküdtszék előtt Páris öt legkitünőbb ügyvédje védi, köztük *More* Giaferi és *Henry* Torres.

CORSO

5, 7.15 és 9.15. Tel.: 2065

APACS-SZENVEDÉLY

Jean Gabin zseniális alakítása, *Mireille* Balin, *Luca* Gridoux és *Gabriel* Gabrio legjobb francia szereplőkkel. — Az algériai alvilági élet misztikuma, keleti zene, tánc, az emberi indulatok, gyűlölet és bosszu, szerelem, gyengédség és önfeláldozás felejtelten filmje.

Külön hirdató: **Ófelsége II. Carol király londoni látogatásáról**

Ófelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda londoni fogadtatásáról készült külön filmet már a mai naptól minden előadáson bemutatja a

CORSO-mozi

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-81. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedéve 210 lei
Hónapról... 420 " || Egy hónapra 70 "

A beszélő sajtó

Párisból jelentik: Szerda este a Montmartre népszerű szórakozóhelyén, a „Moulin de la Galette”-ben. A dobogón, hosszú asztal mellett, idősebb és fiatalabb urak ülnek, mögöttük pedig két, állvánYra szerelt fekete tábla előtt, két férfi áll. Egy őszhajú, testes ur felémelkedik és bejelenti a zsúfolt nézőtérnek: „Hölgyeim és uraim, most összefoglalom a hét külpolitikai eseményt...” Azzal beszélni kezd. Mondatai csiszoltak, gördülékenyek, mintha gépbe diktálná; amint egy-egy politikai híresség nevét említi, a két fiatalember munkához lát és pillanatok alatt, mindegyik a maga egyéni stílusában, pompás gunyrajzot kanyarít a fekete táblára... És így tovább... Egymásután állnak fel az „előadók” a legkülönbözőbb szociális, művészeti kérdések, időszéri hírek, sőt az uccán elcsesett események mesterial rogtönzött elmondása kerül sorra... A hátérben a két rajzoló Ingujira vetkőzve dolgozik... Néha az előadó megáll, rámutat a közönség soraiból egy úrra vagy hölgyre: „Látom, nem ért velem egyet... Nem folytatná talán Ön a riportomat?” És megesk, hogy a kiszemelt áldozat a hallgatóság fergeteges tapása közben felmegy a dobogóra s megpróbálja éliszóval ismertetni ugyanazt a témát — a maga módján... S ez így van minden szerdán este, „zsúfolt ház” előtt. Az asztalnál ülő urak Páris legnevesebb újságról, a két rajzoló: Jean Effel és Gea Augsboung „világmárka”, a feladott anyag mindig, változatlanul: mi történt a héten?... A vállalkozás ötletét pedig, amely ma idehínt a legszellemesebb ujtás, maguk az újságrók vetették fel, azon a címen, hogy jól esik nekik végre élő kapcsolatba lépni közönségükkel. Ime, megszületett a beszélő sajtó.

— **IDŐJÓSLAT.** Derült idő és a hőmérséklet némi esöktenése várható.

— **„Öfelsege II. Carol király bibliája”.** Bucurestiből jelentik: Gala Galaction, a nagynevű szerzetes és kiváló egyházi író, a mai nap folyamán előadást tart a következő címmel: Öfelsege II. Carol király bibliája. A rendkívül népszerű és kiváló papi ember a román kulturának II. Carol király támogatása és védelme alatti hatalmas fejlődésről fog beszélni, egyben azon érdemről, hogy a Szentírás új fordítását tette lehetővé. A Szentkönyv első fordítása Romániában kétszázötven évvel ezelőtt készült és a Serban Cantuzino műve.

— **Francia kintutetések a kormány tagjainak.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi francia követség közli: A francia kormány Miron Cristea dr. pátriárka-miniszterelnöknek a francia becsületrend nagykeresztjét, Călinescu belügyminiszternek, Iamandi igazságügyminiszternek, Constantinescu nemzetgazdasági miniszternek, Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszternek pedig a becsületrend tisztikeresztjét adományozta.

— **Nunciust nevezett ki a pápa Londonba.** Vatikánvárosból jelentik: A Szentszék Angliába apostoli delegátust küld. A konzisztoriális kongresszus szerdán Monsignore Godfreyt, a római angol kollegium rektorát nunciussá nevezte ki Londonba.

— **Ujabb nász Mussolini családjában.** Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök családjában csütörtökön újabb házasságkötés történt. Mussolini Eugenia, a Duce unokahuga esküdt meg Gorla Károly dr. orvossal. A házasságkötésnél megjelent Mussolini a feleségével, akiket az esküvői szertartásra összegyűlt több száz hatalmas ünneplésben részesített.

— **JONESCU TÁBOROK ATHÉNI UTJA.** Belgrádból jelentik: Csütörtök délelben a jugoszláv fővárosba érkezett Ionescu román vezérkari tábornok. skinek társaságában több tiszt volt. A román katonai küldöttség innen este felé tovább utazott Athén felé, ahol részt vesz a balkáni államok katonai bizottságainak értekezletén.

— **CIANO GRÓF DECEMBER 12-ÉN UTAZIK VARSÓBA.** Rómából jelentik: Ciano gróf külügyminiszter december 12-én utazik Varsóba. Látogatásának diplomáciai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak.

ADVENT

November 27-ikén lesz Advent első vasárnapja. — Advent, — az előkészítő idő Krisztus születésének karácsonyi ünneplésére. Az adventi idő alatt tartott istentiszteleteken a Jézus eljövele által létrejött változásnak még meg nem érkezett, a szentképek elítlyozása és a gyászszíni egyházi öltözék felöltése által jelképezik. A régi keresztény egyház, mint a görög manapság is, hat hétre terjesztette ki az adventi időt, míg a római katolikus és a protestáns egyházak, négy advent vasárnapot tartanak, melyet ugyan még egy, ötödik: praeparatio adventus előz meg. A római katolikus egyház éppen úgy, mint a protestáns, az adventi időt ma is, éppen úgy, mint a böjti időszakot, komolyabb vallásos hangulatban töltendő bünbárai időnek tekinti.

Az advent négy vasárnapja a Krisztus születését megelőző négyezer esztendő emléke. Az aradi minorita-templomban vasárnapról kezdődőleg mindennap reggel hat órakor hajnali misét, roratét tartanak.

— **Az aradi repülőtéren a tegnapi nap folyamán egy polgári repülőgép szállt le:** Puff Popescu, bucaresti-i magánzó érkezett Münchenből. A romániai polgári repülőgép Bécsben, Budapesten is leszállt a repülőtéren, hogy üzemanyagot vegyen fel. A polgári repülőgép Maria Stirbey hercegnő tulajdona, amelyet ez utra bocsátott Puff Popescu rendelkezésére. A polgári repülőgép utasa rövid pihenő után folytatta útját Bucuresti felé.

„SCALA” Nagyjűmek színháza
Telefon: 20--10.
Mindennap
Dzsungel-szerelem
Színes bombaszíjzer, az év egyik legnagyobb filmromek
Dorothy Lamour, Ray Milland
Uj Fox Journal. 5. 7. 15. 9. 15
Jön! **Olimpiász** Jön!

— **Csökentették a francia bankamatlábát.** Párisból jelentik: A francia nemzeti bank a hivatalos kamatlábát 3 százalékról 2 és fél százalékra szállította le.

SCALA
Hétfőtől
Kövelsege II. Carol király és Mihai nagyvajda angliai utazása az új Fox-hiradóban.

— **Szabadtéri ipariskola lesz a nyáriszínház helyén.** Megirta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetőség határozata értelmében megkezdtek a tűzveszélyesnek nyilvánított nyáriszínház lebontását. A városvezetőség most döntött az ilyenmódon felszabaduló telkek sorsáról, amennyiben elhatározta, hogy a nyáriszínház telkére az ipari liceumnak adományozza. Az ipari liceum szabadtéri iskolát létesít az ingatlanon.

Orvosi tanács

— Mit gondol, doktor ur, keressek fel egy speciallistát?
— Igen, ajánlom, hogy menjen egy régiségszakértőhöz.

COCOSEL
POROK MEGSZÜNTETIK
A FEJ-ÉS FOGFAJAST, NATHALÁZT HÜLÉST
KERJEN EREDETI COCOSEL POROKAT

— **TOVÁBBRA IS MEGKAPJÁK NYUGDIJAIKAT AZ ÁLLAMPOLGÁRSÁGI IAJSTROMBA FELNEM VETT NYUGDIJASOK.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszterium közbenjárt a pénzügyminiszterlumban, hogy az állampolgársági Iajstromba fel nem vett hadifözvegyek, árva és rokkantak továbbra is kaphassák nyugdíjait, mindaddig, amíg felvételüket végérvényesen nem rendezik.

— **ZURICHI TÖZSDEZARLAT:** Páris 11.49 és háromnegyed, London 20.54 és egynegyed, Newyork 447 és egyhólcad, Milánó 23.20, Amszterdam 239.85, Berlin 176.35, Varsó 82.90, Prága 15.07 és fél, Belgrád 10, Bucuresti 325.

— **Szerencsés műtéten ment át Falus Lajos dr.** Falus Lajos dr.-t, a köztisztletnek örvendő aradi iparkamarai titkárt, az Aradi Közlöny kitielő cikkiróját, szerdán az aradi Terapia-szanaóriumban megoperálták. Falus dr. sérvműtéten esett keresztül, amely kitűnően sikerült és néhány nap múlva elhagyhatja a szanatóriumot.

— **Vasárnap megyei strájer-gyűlés lesz Aradon.** A strájer-légió parancsnoksága november 27-én, vasárnap tanácskozást tart, amelybe bevonják az összes strájerparancsnokokat, valamint az elemi és középiskolák igazgatóit az egész megye területén. A tanácskozást a Moise Nicoara-liceumban tartják meg és azon részt vesz a bucaresti-i központ kiküldöttje is.

— **Gyermekek gyönyörűsége lesz a Növédelmi Hivatal nov. 27-iki mesedélutánja.** melyre a belépő-jegyek már kaphatók 20 és 10 leies árkban a „Vasárnap” kiadóhivatalában. (Minoritapalota.)

— **Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka elhunyt dr. Spielberger Henrik, aradi fogorvos.** Az elhunyt orvos aradi születésű volt és iskoláinak, egyetemi tanulmányainak elvégzése után Aradon is telepedett le. Mint szegény szülők gyermeke, saját maga küzdötte fel magát, lelkiismeretes és szorgalmas munkával komoly vagyont tett szert; ma négy háza van Aradon. Halála 48 éves korában, aránylag ifiatalon szolgáltotta el az élek sorából. Az elhunytnak 85 éves édesapja él és halálát atyján kívül nagybátyja, Földes Soma, az Arad-Csanád Takarékpénztár nyugalmazott vezérigazgatója és rokonai gyászolják. Spielberger Henrik dr. temetése pénteken délelött fél 12 órakor lesz a régi zsidó temető halottasházából.

— **Koszorúmegváltás.** Dr. Spielberger Henrik ravatalára szánt koszorú megváltása címen a Szeretetház javára az alant adományok folytak be; Földes Soma 300 lei, Arns.ein Henrik 100 lei.

— **Tíz millió lei kárt okozott a temesvári Dornhelm-üzletben pusztító tűz.** Temesvárról jelentik: Megirtuk, hogy Temesvárott Dornhelm Jenő textilnagykereskedő Duca-uccai üzletében és raktárában tűz pusztított. Az üzletben és a raktárban felhalmozott huszonötmillió lei értékű árúból közel tízmillió lei értékű elégett, vagy használhatatlanná vált. A hatóságok vezetői tegnap délelött helyszíni vizsgálatot tartottak és azután megindult a vizsgálat a tűz okának megállapítására.

— **Szobrot emeltek Ravelnek.** Páris egyik legismertebb és leglátogatottabb hangversenytermében, a Salle Pleyelben felállították Ravel szobrát. A szoboravató ünnepséggel kapcsolatban emlékhangversenyt rendeztek, melyet a híres angol karmester, Henry Wood vezényelt; a műsort kizárólag a pár hónapja elhunyt nagy francia zeneszerző műveiből állították össze.

— **Meghalt D'Annunzio nővere.** Pescarából jelentik: D'Annunzio Ernestina, a nemrég elhunyt D'Annunzio Gabriele nővere hetvenhárom éves korában Pescarában meghalt. Az elhunyt költőnek öt testvére volt. A most elhunyt Ernestina, Liberi Antonio pescarai mérnök özvegye, a születés időrendjében a negyedik testvér volt.

— **Tragikus baleset Borosjenőn.** Tragikus szerencsétlenséget jelentettek csütörtökön délelött az aradi ügyészségnek az aradmegyei Borosjenő községből. Petruji David, aki a borosjenői Kiss Pál tulajdonát képező malomban dolgozott, szerdán este 9 órakor szerencsétlenül járt. A 26 éves munkást az egyik lendítőszij elkapta és mire sikerült borzalmas helyzetéből kiszabadítani, már halott volt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Legújabb típusú rádiók 6-8-10-12 havi, vagy heti részletre KALMÁR-nál, Str. Brătianu 1.

Kirakat-verseny Aradon

Az aradi rendőrség miniszteri rendelet alapján közli, hogy az üzletek kirakatában Öfelsége, II. Carol király és Mihai nagyvajda fényképeit kell elhelyezni, hogy ezáltal is emeljék az uralkodó és a trónörökös hazatérése alkalmából rendezendő ünnepek fényét. A fényképeket ma, péntektől kezdve kell a kirakatokban elhelyezni és újabb rendelkezésig kell otthagyni. A legszebben díszített kirakatokról a hatóságok fényképfelvételeket készítenek és azokat Bucurestibe küldik az illetékes hatósághoz, ahol jutalomban részesülnek a legszebb kirakatokkal rendelkező kereskedők.

— Román—olasz kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszteriumban csütörtökön reggel folytatták a megkezdett román—olasz kereskedelmi és gazdasági tárgyalásokat. A megbeszéléseken Marian, nemzetgazdasági miniszteriumi államtitkár elnökölt.

— Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda látogatásáról készült külön filmet, Bucurestivel és az összes világvárosokkal egyidejűleg a mai naptól kezdve a CORSO-mozgó is bemutatja, minden előadás keretében.

— Bucuresti-i tenorista szivrohama. Bucurestiből jelentik: A fővárosi operaház tegnapi előadása, a „Nürnbergi mesterdalnok“ Apostolescu tenorista rosszulléte miatt félbeszakadt. Apostolescu sziv-ohamot kapott és nem tudott tovább játszani.

— Letartóztatták Gárdos Kornéliát. Budapestről jelentik: Gárdos Kornéliát, a Nemzeti Színház nemrég feyvelmi uton elbocsájtott tagját, a rendőrség ma őrizetbe vette. Gárdos Kornélia sértő kijelentéseket tett a színház színpadán egy nagyobb színésztársaság előtt, sértő módon nyilatkozott aktív miniszterről és más politikai kijelentéseket is tett. A letartóztatás államellenes vétség címén történt.

— Különvonatot indít a Gloria Temesvárra. A Gloria, mint ismeretes, vasárnap Temesváron vendégszerepel, ahol a Ripensia ellen játsza le bajnoki mérkőzését. Ebből az alkalomból az egyesület különvonatot indít Temesvárra, amelyre jelentkezni szombat reggel 9 óráig lehet Canea Iuliu egyesületi tükárnál (Administrația Financiară, II. emelet, 24. sz. szoba).

— Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet kortyonként elfogyasztva igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát.

— A Mosóczy-telepi Katolikus Kör Katalin-bálya. November 26-án, szombaton este rendezi a Mosóczy-telepi Katolikus Kör hagyományos Katalin-báliját, melyet minden alkalommal nagyszerű hangulat és nagy látogatottság jellemez. A közelgő adventi időszakra való tekintettel karácsony előtt ez lesz az utolsó szórakozási összejövetele a katolikus társadalomnak és így érthetően élénk érdeklődés nyilvánul meg máris a mulatság iránt. Az új egyházközségi tisztikar szorgosan dolgozik az előkészületi munkálatokon, a Szociális Misszió teadélutánján szereplő elsőrangú vonószekerek és több kellemes meglepetés várja az érdeklődőket a Mosóczy-telepi Katolikus Kör összes helyiségében, melyeket az alkalommal izlésesen feldíszítettek. A Katalin-báliját kezdte szombaton este 9 óra.

— NAGYARÁNYU ARANY- ÉS VALUTACSEMPÉSZÉST LEPLEZTEK LE STAMORA-MORAVICÁN. Temesvárról jelentik: Az ómoravica vámtisztviselők nagyarányu arany- és valutacsempésztést lepleztek le. Mellinger Johanna és Hendlér Regina szatmari asszonyok megkísérelték, hogy 14 kiló aranyat és kétmillió lelei értékű csekket csempészenek ki az országból. Az aranyat és a csekket elkobozták, a csempészeket pedig a temesvári ügyészségnek adták át.

— Alhirterjesztők ellen. Mint már egyszer jeleztük, illetékes helyről annak közlésére kérték fel bennünket, hogy az utóbbi időben a legképtelenebb álhírek kerülnek forgalomba, amelyeket egymásnak adnak tovább az emberek. A legtöbb hír alkalmas arra, hogy a kedélyeket felizzassa és nyugtalanságot keltsen. Ezeknek a híreknek terjesztői ugylátszik nincsenek tisztában azzal, hogy nemcsak oktalanságot cselekszenek és felesleges izgalmaknak teszik ki embertársaikat, hanem komolyan ártanak az ország rendjének és nyugalmanak is. Az ilyen felelőtlen hírek terjesztői veszedelmeknek teszik ki magukat, amideőn nem tartózkodnak mindenféle alhir terjesztésétől, mert egy jelentéktelennek látszó pletyka könnyen súlyos következményekkel járhat.

— Kékszinű meteor zuhant le Délmetországban. Egy kékszinű meteor pillantottak meg kedden este Délmetországban. A meteor üstökös jellegű volt és lezuhánása előtt öt másodpercig volt látható. Azt hiszik, hogy Frankfurt környékén esett le, de eddig még nem találták meg.

Meghalt Martos Ferenc,

a világhírű aradi származású magyar operett-szövegíró

Egy eredményteljes karrier színes krónikája

(Budapestről jelentik: Martos Ferenc dr., a világhírű aradi származású magyar operett-szövegíró, meghalt.)

Olyan volt az élete, mint egy régi, igazán „békebeli“ operett, ahol a hős az egyszerű polgári sorból indul el, hogy az élet sokszövevényű szépségein át befusszon valahol az „életkeréggé“ „Talán Martos Ferenc, a modern századeleji pesti és ezzel együtt magyar export-operett ősapja sem sejtette az aradi realiskolában és az önképzőköri előadások fiatalkori sikerei közepette, hogy a minisztériumi gyakornokság és fogalmazói tisztség karrier-utja, nem a bársonyszékig, hanem az operettlibrettista nemzetközi hírnévig vezet.

Arad megint szegényebb lett egy értékkel. Pedig Arad, valamikor régesrégén bőkezűen, sőt tékozlóan eresztette el és küldte világgá tehetségeit, akik csak nagynéha látogattak haza szülőföldjükre, miután világhírűk, előbbi alkotásaik formájában, jó sokszor megelőzték őket. Martos Ferenc nevé a világhír szárnyára kapta és szerte a világ nagy metropolisáiban meglepetve figyeltek fel a nézők százazrei azokra az invencióval teli mesékre, elbeszélésekre és operett-szövegekre, amely alá ugyancsak világhírű magyar szerzők költötték a szebbnél szebb zeneszámokat.

Martos Ferenc élete aradi polgári házból indult el, karrierje delelőjén sikert sikerre halmozva, írók és művészek körülvéve és megbecsülve élt a pesti bohémvilág vezetői sorában, — és most 63 éves korában, többszörös súlyos betegségtől elgyötört, egy régi patricius aradi család kriptája emlékeztet bennünket azokra a sorozatos és tragikus gyorsaságban egymásután következő elhalálozásokra, amelyek Martos aradi családjában a legutóbbi időben történtek.

A dúsgazdag aradi szeszgyáros fia

Ma már csak a régi aradiak emlékeznek arra a legendás tekintélyre és nem kevésbé komoly vagyónra, amit Mittelmann Sándor aradi szeszgyáros, szőlőbirtokos reprezentált. Mittelmann Sándor szeszgyára ma már romjaiban sem látható, mert jónéhány esztendővel ezelőtt tűntek el azok az omladozó falak a városligeti tó mellől, ahol az egyik üzem állott. A Mittelmann-familia hét leánygyermeket és egy fiút adott Aradnak és a hírességségű Mittelmann-leányok előkelő házasságokat kötöttek. Mittelmann leányt vett el Varjassy Lajos, Aradváros volt polgármestere, Kádas Kálmán, Aradváros főjegyzője, kis jolsvai Szabó Zoltán tábornok, Gadó István hornagykereskedő, Hermann Gyula nagybirtokos, Bódy Bodog szőlőbirtokos, míg Martos Ferenc, Mittelmann Sándor szeszgyáros fia, az aradi realiskola elvégzése után Budapestre ment egyetemi tanulmányainak folytatására. Az egyetem kitünő elvégzése után a kultuszminisztériumba került, ahol aránylag fiatalon haladt előre a ranglétrán. Am a száraz akták és a hivatalos eljárások szürkeségében sem feledkezett meg arról, hogy milyen melegen és szép emlékei vannak az aradi „Petőfi-önképzőkörben“ végzett irodalmi működéséről. És mindehhez serkentő erővel járult hozzá az a végzettszerű találkozás, amely a minisztériumi hivatalszobájában összehozta az ugyancsak oda beosztott Bakonyi Károllyal és Huszka Jenővel, akik ugyancsak elhozták magukkal a minisztérium palotájába a muzsika, a verselés és az irodalom szeretetét. A három miniszteri tisztviselő összebarátkozott. És ahogy emelkedtek a ranglétrán — mindhármán a miniszteri tanácsosi ranggal, a „méltóságos“ címet is elnyerték. — úgy érlelődött meg bennük a merész gondolat, hogy megteremtik a modern magyar operettet.

Diadalút

a „Bob herceg“-től a „Szibill“-ig

A régi népszínházban Vidor Pál direktor volt az ur, mikor a Martos—Huszka társaság bekopogtatott a „Bob herceggel“. Ennek az operettnak ki-robbanó sikerére a mai fiatalságnak is emlékeznie kell, mert ez szájhagyományként került minden

családban szülőről gyermekekre. Feddk Sári vált ez-zel és ebben az operettnben egyszerre országos-hírűvé, a mese, a versek és a muzsika pedig soha-nem látott popularitást aratott. Ugyanebben ezé-ven Arad is bemutatta Rózsa Lillivel a főszerepben a „Bob herceget“ és a bemutatóra Martos Ferenc is leérkezett, ahol Arad szülőföldjének kijáró me-geg-séggel ünnepezték. A következő évben az „Arany-virág“ című darabbal nyitotta meg kapuit a Ki-rályszínház és következtek sorjában a nagyszerű Martos—Bakonyi—Huszka operettek: Gül Baba, Jánoska, Cigánygrófnő, Lilli bárónő, Pillangó fő-hadnagy, Gróf Rinaldó és a Jakobi Viktor társa-ságában írt „Szibill“. Az operettek királynője ez a darab, amelynek reklámját a Broadway transpa-renséi csakugy hirdették, mint Kelet fővárosainak plakátjai.

Martos Ferenc e nagy sikere mellett még egy feledhetetlen egyéni jellegzettségével parancsolt tiszteletet magának a művészvilágban. Ama keve-sek közé tartozott, — egyik legintimebb barátjával Beöthy Lászlóval, a „Vezérrel“ egyetemben, — hogy megmaradt Bohémia birodalmában is a leg-fisztább fogalmak szerinti kifogástalan modoru dzsentlemennek. Alelnöke volt éveken át a „Fé-szek“ és az „Otthon“ kluboknak, nem különben pedig a Színvadi Szerzők Egyesületének. Belső barátság fűzte Herczeg Ferenchez, Molnár Ferenc-hez és a nemrégiben elhunyt Marton Miksa színházi darabügynökhöz. Elharcosa volt annak a nagy küldetésnek, amely a magyar operettet egyszerű-félműveléssel kivitte az irodalom és a művészet vi-lágpiacára. Kora ifjúságából rengeteg novella, vers és karcolat maradt tőle. Három könyve je-lent meg. Kettő színdarab: a „Simonyi Obester“ és „Balassa Bálint“, valamint egy novellákat és verseket tartalmazó kötet „Életforgácsok“ címmel.

A gyoroki szőlő vendége

Aradon élő családját minden nyáron meglátogatta és boldogan pihente ki a premierek izgalma és a szí-nházi próbák izgalmas előkészületeit az aradme-gyei gyoroki családi szőlő csendjében. Kiszegény-sült zott élete tragikus fordulathoz ért, mikor fiatal fele-ségét, Martos Sári, rövid házasság után gyorslefo-lvá-su, súlyos betegség következtében elvesztette. Ettől az időtől kezdve még inkább befelé fordult emberré vált, míg nem az utóbbi években szervei bajok támadták meg. Pár hónap előtt Bécsben lett rosszul, beszélőképessé-gét is elvesztette egyidőre, majd csütörtökön este 63 éves korában szenvedéseitől Budapesten váltotta meg a halál.

A nagy operettek korát felváltotta a jazz zené-bonája, a megejtő szépségű operettromantika helyébe az egzotikum és a meztelenség kultusza került; de Martos Ferenc operettjei ma is megnyugtató és elanda-lítóan művészi élményt jelentenek. A sivárlelkű kor lassan újból visszaálmodja a „Gül Baba“ rózsalugasai-ban lejátszódnak szerelmi történeteket, Bob urfi csalá-fintásáit, Lili bárónő cigarettakeringőjét — és kiki saját fiatalságát suttogja vissza, mikor a már-már köd-bevesző melódiát dudolja:

Kis Petrovom, remélem megbocsájtja,
Hogy bucsu nélkül hagytam el Magát . . .

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszer-tár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszer-tár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszer-tár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15—00.)

DECEMBER 1-ÉN MEGNYILIK

ALBINA-VENDÉGLŐ

(a volt Lovasberényi-étterem)

Kitünő konyha, nagyszerű küküllőmentű és hegy-aljai borok, elsőrangú kiszolgálás. Szolid árak.

Társasvaosorák részére külön szeparék

Sz vas pártfogást kér

Nagy Sándor, a Dacia-étterem

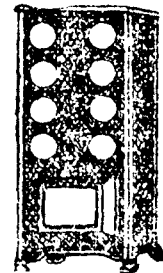
HIÁNYOS HAGYATÉK

Az amerikai Egyesült-Államokból érkezik a hír, hogy az Újvilág különös emléket kíván hátrahagyni a mai időszámítás szerint 8115. ben élő földlakók számára. Piramis épül, amelyben felhalmozzák korunk civilizációjának minden jellegzetes termékét, hogy ebből a gondosan konzervált örökségből ítélhessék meg azok, akik utánunk következnek, a XX. század harmincas éveit. A jelentős felsorolja azokat a különösen jellegzetes kulturdokumentumokat, amelyek ezt a korszakot leginkább jellemzik és így elsősorban kerülnek a piramis belsejébe. Szó van pedig golyószórókról, bombavető repülőgépek modelljéről, légi és egyéb torpedókról, egyszóval ottlesznek a modern harci felkészültség pompás emberölő készülékei, mellettük pedig mozgófényképek, hanglemezek, fényképek tömkelege és megemlíti a jelentős, hogy ananász-koktéjt is készítenek a csodapiramis egyik kis asztalkájára.

Sajnos, meg kell állapítanunk, hogy nem valami felemelő érzés átfutni a multra hagyományozandó emlékek névsorát. Megdöbbentően kéri a kor civilizációjának jellege, helyesebben jellegtelenége, mert hiszen nagyot és megdöbbentőt ezek a bizonyos harmincas évek — amelyekről a piramis belseje beszél majd, — csak fegyverben, gyilkosságra való felkészülésben termeltek. Viszont engedjék meg nekünk az a tiszteletteljes megjegyzés, hogy bár századunk kétségtelenül Mars jegyében áll, s a repülőgéppel szállított bombakománnyok, a motorosított halálgépek és hasonló nagyszerűségek, tagadhatatlanul rányomják bélyegüket a velünk körülöttünk pergő élet homlokára, — azért mégsem ez adja a kor lényegét, igazi beállítottságát, céljait és emberi értelemben vett nevezetességét. Több történik ebben a még féldióhöz sem érkezett évszázadban, több forr szinte világszerte az emberagvvelőkben, mint amennyit ez a piramis magába zárhat. Már csak azért is, mert ez a forrágás még távolról sem ért véget, még nem hozta meg a nagy erjedés borát. Ami lehet majd savanyu, vagy részegítően édes, könnyed, vagy nehéz óbor, de horrá kell válnia kétségtelenül, hiszen már most is olyan karcos, amelyben felismerhető az igazi bor minden jellegzetesége.

Hiányossága lesz ennek a piramisnak, hogy csak tüneteket örökít majd meg, ami érték azonban, az falain kívül marad. Hogyan ítélhetné meg tárgyilagosan korunkat az évezredek távlatából szemlélő értelmünkötől és érzelmünkötől idegen földlakó, amikor nem látja majd csak azt, hogy a fegyvergyártás mérhetetlenül elhatalmasodott, hogy a repülőgép elsősorban nem közlekedési eszköz, hanem halálmadar ebben a korszakban, amely tudásban és megvalósításokban egyaránt a multon elős-ködök csupán. A megdöbbentő nagyszámban képviselt fegyverek mellett eltörpülnek majd azok a kulturdokumentumok, amelyekre méltán lehet büszke ez a század, hogy a legvadabb fegyverkezési verseny közepette is időt, pénzt, gondot tudott szakítani számukra. Közegészségügyünk olyan fejlődésen ment keresztül, hogy azt mi, akik már hozzászoktunk ehhez a változáshoz, szinte nem is tudjuk értékelni. Belgyógyászat, fogászat, sebészet, szemgyógyászat és az emberi test hajainak kutatásait célzó egész hatalmas felkészültség lényegében ma már mindenkinek rendelkezésére áll és hatásait elvitathatatlanul mutatkoznak a legszelebb rétegekben is. Azt, hogy a rádium mit jelent az emberiségnek, hogy Röntgen testekbevilágító találmánya, az altatás, érzéketlenítés és a szülésnél alkalmazott orvosi eljárás mit jelent, a huszadik század embere számára nem kell külön hangsúlyoznunk — ha ma beszélünk erről. De ha kulturdokumentumokat kívánunk az utódokra hagyományozni, akkor igenis, erre kell, hogy essék a hangsúly. Mint ahogyan arról is szó kell essék, hogy az oktatásügy fejlődése szinte kiforgatta a világot sarkairól és ma már — bizvást állíthatjuk, — többet tud egy elemista gyermek az élet csodáiról, mint néhány százestendővel ezelőtt az átlagműveltségű bíró felnőtt emberek. Más változatban, de hasonlóan kiszámíthatatlan következményekkel hatva, napról-napra növekvő jelentőséggel esik látba a tömegigény színvonalának emelése, mert hiszen ma már a hivatalnokleány személy a sorsruhái, izléses kosztümje, pikáns kis kárpapja felmérhetetlen távolságot jelentenek az átlagemberek egykori ruházati lehetőségeihez viszonyítva. Vagy gondoljunk a szórakozási lehetőségekre, a mozgóképszínházakra és a rádióra, és általában mindarra, amit az élet elméletben minden esetben, de gyakorlatban is állandóan nagyobb mértékben felkínál a világ millió és millió olyan emberének, akiknek ük-ősei a maguk kora viszonyaihoz mérten sem álmodtak a közjavak ilyen mértékben való élvezetéről.

Mindez, az élethelehetőségeknek ilyen szédítő kitarulása és a még mindig szinte korlátlanul megmutatkozó további lehetőségek, természetesen elválaszthatatlan a kortól. Itt forrong, pezseg, vibrál a levegőben s ha néha perzselően égető ez a levegő és jónéhányunk bőrét le is pörköli, talán néhány ezer éves távolságból nézve éppenséggel nagyobb jelentőséggel bír, mint mindaz, ami légkörében ki-termelődött. Rövidlátó emberek módjára válogatjuk tehát össze a felkínálható emlékeket, holott a XX. századot és sokat szidott harmincas éveit egyetlen gesztussal méltóbban jellemezhetjük volna a piramis mindn leltári tárgyának összességénél. Például, ha a 10 millió dollárt, amit a piramis céljaira áldoztak és áldoznak, egyszerűen az Egyesült-Államok szegény gyermekeinek felségélyezésére adományozták volna. Minden piramis, minden golyószórógyűjtemény nélkül, egyszerűen gyermeknevelő intézetet létesíthettek volna ebből a pénzből és ez az intézmény, hangsúlyozzuk, méltóbban és igazabban jelképezte volna a kor lényegét,

Megdrágult a tűzifa?

Akkor is

olcsón fűtök
„ZEPHAR”

kályhával

10 kgr. fával fűt egy **24** órán át
normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**
„ELITE” fűzhely kályhagyára.

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan arjegyzetet.
Consum és Ingeniera könyvre 8 havi hitel.
Terakat Csetey és Seitz vaskereskedés Arad
Bul. Regele Ferdinand 49.

igaz törekvéseit, mint a kicsit amerikai ízű, kicsit naivan nagyképi csoda-épitmény.

Balla Károly

Április elsején életbelép Aradon a város temetkezési monopoljoga

A holttestnek a temetőbe való szállítására, a ravatalozásra és elhantolásra vonatkozik a város kizárólagossági joga

Bejan Romulus dr. polgármester-helyettes tovább folytatja azoknak a jelentős ujjtásoknak előkészítését, amelyeket hivatalbalépések bejelentett és amelyeknek megvalósítására részben már sor került. Legutóbb megirtuk, hogy

a városvezetés elhatározta a temetkezés kizárólagossági jogának a maga számára való biztosítását

és Bejan Romulus dr. irányításával most már el is készült az a szabályrendelet, amely ennek az új városi vállalkozásnak feltételeit megteremti, szabályozza a kizárólagossággal gyakorolt jog alkalmazását és meghatározza az összes figyelemre méltó körülményeket.

A polgármester-helyettes nyilatkozott a sajtó munkatársainak az érdekes ujjtásról és elmondotta,

hogy a kizárólagossági jog a holttestnek a lakásról való elszállítására és felravatalozására, valamint eltemetésére vonatkozik.

Koporsót és temetési kellékeket bárki árusíthat, azonban a városvezetés ebben a vonatkozásban is megszervezi új vállalkozását. Városi temetkezési üzlet nyílik, ahol lehetőleg olcsón, de mindenképpen versenyképes díjszabás mellett az összes kellékek beszerezhetők lesznek.

Ami a holttesteknek a temetőbe való kizárólagossági jogát illeti, nagyjelentőségű ujjtást hoz a most elkészített szabályzat az eddigi helyzettel szemben. A város szabályrendelete értelmében ugyanis

a halál bekövetkezésétől számított négy órában belül minden holttest feltétlenül kizárólagos a temetőbe,

ahol a halottasházban történik meg a felravatalozás. Tervek készültek arról, hogy ugy az alsó-, mint a felsőtemetőben teljesen új, modern ravatalozó helyiségeket készítenek. Ezek az épületek hasonlóak lesznek a debreceni temető ravatalozó épületéhez és teljesen modern elgondolást valósítanak meg. Minden koporsót az épület alagsorában helyeznek el, ahol legújabb szerkezetű hűtőkészülékeket szerelnek fel.

A ravatalozó helyiséget villamos felvonókészülék köti majd össze az alagsorral s a szertartást megelőzően egyetlen gombnyomásra a koporsó a hűtőhelyiségből a szertartástérbe kerül.

Teljes részletességgel megállapították a temetkezési díjszabást is, ami különálló tételt képez a temetkezési cikkekől. Gépkocsikat és különböző gyáshintókat szerez be a város, hogy minden esetben az elhunyt hátramardottjai anyagi körülményeinek megfelelő temetést rendezhesse meg.

A város temetkezési szabályrendelete április elsején lép életbe.

Itt említjük meg, hogy az új vásárcsarnok felépítésének tervei is elkészítés előtt állanak.

A volt Central-mozgó emeletet építenek, a földszinti részt pedig megfelelő mosó- és hűtőkészülékekkel látják el. Ezzel párhuzamosan felmerült az a terv, hogy

a Catedralei-tér Gojdu-uca felé eső részét parkirozzák.

Bejan Romulus dr. polgármester-helyettes elkészítése szerint a térnek ezt a szakaszát fűsítják, virággyakkal díszítik és szép parkos részzé képezik ki.

Különben a város belső ügyviteléről intézkedő új szabályrendelet is elkészült. Ez a szabályrendelet teljes egészében és legkisebb részletében is meghatározza a munka menetét, besztását és elrendezését.

**Aki dinamittal gyújtott pipára...
A robbanás darabokra tépte a máramarosi gazdát**

Máramarosszigetről jelentik: Coman Mihai alsóvisói gazdálkodó borzalmas szerencsétlenségnek esett áldozatul. A robbanószerek kezelésében járatlan ember dinamittal akart halat fogni. Sikerült is némi dinamitot szereznie, a melyet kanóccal szerelt fel. A dinamitot azután a Visó patak partján meggyújtotta. A kanóccal meggyújtásához azonban a pipája tüzet használta oly módon, hogy a dinamitot a fogai között tartott pipához emelte.

A rövid kanóc végigégett és mielőtt Coman a vízbe dobhatta volna a kezében tartott dinamit felrobbant és a szerencsétlen embert darabokra tépte.

Fájdalommal jelentjük, hogy a legidősebb fii, testvér és sógor

Dr. Spielberger Henrik

fogorvos

rövid szenvedés után 48 éves korában elhunyt.

Temetése f. hó 25-én d. e. fél 12 órakor lesz a régi zsidótemető halottasházából.

Arad, 1938. november hó 24.

Spielberger Lajos és neje
szülei

Wolff Emilné szül. Spielberger Adél
huga

Wolff Emil
sógora.

(Részvéltatogatások mellőzését kérjük.)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az iparosok az iparengedélyek kiadásával járó formások módosítását kérik

Nehézséget jelent a régi iparosok számára az egészségügyi engedély felmutatása

A munkaügyi minisztérium rendelkezése értelmében tudvalevőleg minden kisiparosnak iparengedélyt kell váltania a munkakamaránál és azokat, akik ennek a kötelezettségnek nem tesznek eleget, súlyosan megbüntetik.

A rendelet élénken foglalkoztatja az érdekelteket és az iparosság közbenjárásra készül annak egyik intézkedésével kapcsolatban. Ennek a rendeletnek értelmében ugyanis az iparengedélyt a munkakamara a mesterkönyv, az egészségügyi működési engedély felmutatása és 200 lei fizetése ellenében adja ki. A jelenlegi helyzet viszont az, hogy egészségügyi működési engedéllyel nem rendelkezik minden iparos. Az egészségügyi törvény értelmében ugyanis egészségügyi működési engedélyt csak azoknak az iparosoknak és kereskedőknek kellett váltaniuk, akik műhelyüket, vagy üzletüket 1930. június 14-ike után nyitották, vagy pedig helyiségüket átalakították. A törvény tehát a szerzett jogokat tiszteletben tartotta és az 1930. június 14-ike előtt már működött iparosokat és kereskedőket megkímélte az egészségügyi engedély megszerzésével járó kiadásoktól, valamint azoktól a költsé-

gektől, amelyek akkor származhattak volna, ha az egészségügyi hatóságok az engedély kiadását a már meglévő üzemben történő bizonyos módosításokhoz kötik.

Most viszont az a helyzet, hogy a fenti rendelkezés értelmében kivétel nélkül minden iparosnak, aki iparengedélyért folyamodik — és ezt mindegyiknek meg kell tennie — be kell mutatnia az egészségügyi működési engedélyt, holott sokan a törvényben biztosított kedvezmény alapján ezzel nem rendelkeznek. Ezért az érdekeltektől iparosok a rendelet oly értelemben való módosítását kérik, hogy azoknak, akik műhelyüket 1930. június 14-ike előtt nyitották, csupán a mesterkönyvet kelljen benyújtani és mentesítsék őket az egészségügyi működési engedély benyújtása alól, ami költségekkel és nehézségekkel járna. Az iparosság reméli, hogy miként az egészségügyi törvény is tekintettel volt a szerzett jogokra, a minisztérium ennek a kérésnek helyt ad és az egészségügyi engedély bemutatását csak azon iparosoktól kéri, akik műhelyüket 1930. június 14-ike után nyitották.

Kötelezővé teszik a nyolcezer lei-ig terjedő fizetésű alkalmazottak betegsegélyzői tagságát

Elkészült a társadalombiztosító törvény tervezete

A munkaügyi minisztériumban elkészült a társadalombiztosító törvény tervezete, amely kilenc fejezetet és 330 paragrafust tartalmaz. Az új tervezet leglényesebb újítása, hogy felemeli azt a határt, amelyen belül az alkalmazottak kötelező társadalombiztosítása terjed. Eddig tudvalevőleg a kötelező biztosítás a magántisztviselők esetében azokra vonatkozott, akiknek havi fizetése a hateret leit nem haladta meg. Az új tervezet szerint ezt a határvonalat nyolcezer leire emelték. Így tehát a jövőben mindazok kötelező módon a társadalombiztosító tagjai, akiknek fizetése nyolcezer lei-ig terjed. A jövőben a biztosítottakat az eddigi hat helyett, nyolc osztályba sorozzák. Újítása a tervezetnek, hogy különleges alapokat létesít azon biztosítottak hátramaradottai részére, akik a bányákban dolgoznak, valamint a tuberkulózisú biztosítottak részére.

Kötelező módon tagjai a társadalombiztosítónak mindazok, akik valamely mezőgazdasági vállalkozás ipari osztályánál vannak alkalmazásban, a városokban levő mezőgazdasági cikkeket forgalomba hozó üzletek alkalmazottai, a városokban, vagy a városok tözsomszédságában levő kertészetek alkalmazottai, a házi személyzet és általában mindazok, akik a fenti összegeken aluli fizetést kapnak és akiket nem menesítettek a kötelező biztosítás alól a 6. szakasz értelmében. Vonatkozik ez a kötelezettség az inasokra, gyakorlóokra, valamint mindazokra, akik fizetés nélkül dolgoznak egy munkaadónál, vagy pedig természetben kapják fizetésüket, azon alkalmazottak, akik jutalmakat élveznek, valamint a munkaadó azon családtagjai, akik a vállalatnál fizetéssel, vagy anélkül állandó jelleggel munkát végeznek. Az új törvénytervezet negyedik szakasza értelmében kötelező módon tagjai a társadalombiztosítónak azon kisiparosok, akiket az új ipartörvény kisiparosoknak tekint; a soffőrök, bérkocsisok, valamint mindazok, akik pénzért szállítást végeznek a városokban; a vándorkereskedők, a hordárok, küldöncök, akik a városokban tevékenységüket egy közhatóságtól származó engedély alapján folytatják.

Az első osztályba az inasok, a fizetés nélküli szakmások, valamint általában azok tartoznak, akik fizetésüket természetben kapják. Ezeknél 17 lei átlagos napi keresetet számítanak és a megfelelő heti illeték 8, míg a havi illeték 32 lei lesz. (A régi törvényben 26 lei volt).

II. osztály. Napi 45 leies fizetésig bezárólag, vagy havi 1125 leies fizetésig. Ebben az osztályban az átlagos biztosított fizetés napi 35, míg a havi fizetés 875 lei. A heti illeték 16, míg a havi 64 lei lesz. (A régi törvényben 52 lei volt).

III. osztály. Magában foglalja a napi 46 leitől 75 leiig, illetve havi 1125 leitől 1875 leiig terjedő fizetéseket. A napi átlagos biztosított fizetés 62, míg a havi biztosított fizetés 1550 lei lesz. A heti befizetés 28, míg

a havi befizetés 112 lei. (A régi törvény szerint 96 lei volt).

IV. osztály. A 76 leitől 100 leiig terjedő napi, illetve az 1876 leitől 2500 leiig terjedő havi fizetésekre terjed. Az átlagos biztosított fizetés ebben az esetben napi 90, vagy havi 2250 leit tesznek ki. A heti illeték 38, míg a havi illeték 152 lei lesz. (Az eddigi 136 lei volt).

V. osztály. A 101-től 150 leiig terjedő napi, illetve a 2501-től 3750 leiig terjedő fizetéseket foglalja magában. A biztosított átlagos fizetés ebben az osztályban 126 lei napi, vagy 3150 lei havi fizetés körül mozognak. A heti befizetés 48, míg a havi 156 lei lesz.

VI. osztály. A 151 leitől 200 leiig terjedő napi és a 3751 leitől 5000 leiig terjedő havi fizetéseket foglalja magában. Az átlagos biztosított fizetés ebben az osztályban napi 170 lei, vagy havi 4250 lei. A heti illeték 66, míg a havi illeték 264 lei lesz. (Uj osztály).

VII. osztály. A 201 leitől 250 leiig terjedő napi, vagy az 5000 leitől 6250 leiig terjedő havi fizetéseket foglalja magában. A biztosított fizetés ebben az osztályban napi 220, illetve havi 5500 leit tesznek ki. A heti illeték 84, míg a havi illeték 336 lei lesz. (Uj kategória).

VIII. osztály. A 251 leien felüli napi, vagy 6251 leien felüli havi fizetéseket foglalja magában. A biztosított fizetés ebben az esetben 280 lei napi, vagy 7000 lei havi fizetést tesznek ki. A heti illeték 98 lei, míg a havi illeték 392 lei lesz. (Uj kategória).

Gyümölcs és főzelék kedvezményesen szállítható a Rapid-tehervonatokon

Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága rendeletet adott ki a gyümölcs és főzelék kedvezményesen szállításáról. A rendelet szerint gyümölcs és főzelék a Rapid-tehervonatokon a rendes tehervonati tarifával szállítható, vagyis a vasút nem követeli a Rapid-tehervonatok 20—50 százalékos fuvardíjtöbbletét. Ezt a kedvezményt csak a teljes vagonos szállítmányok vehetik igénybe, míg a darabáru forgalomban nem érvényes. A kedvezmény 1938. december 1-én lép életbe.

A cseh kormány a buza pótvámját felemelte, a rozs pótvámját leszállította

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány rendeletet adott ki, amelyben módosította a gabonamérek pótvámjait. A rendelet szerint a buza pótvámját az eddigi 20 csehkoronáról 23 csehkoronára, a zab pótvámját 24 csehkoronáról 27 csehkoronára emelték, az árpa pótvámja változatlanul 36 csehkورونا maradt, száz kilogrammonként. A rozs pótvámját ugyanahhyan a rendeletben 28 csehkoronáról 26 csehkoronára szállították le.

A fenti rendelet súlyosan érinti a Csehszlovákiába irányuló buzaexportunkat, viszont rentabilisebbé teszi a romániai rozs exportját, amelyből nagy kivitelre szánt fölöslegeink vannak. A rendelet november 10-ig visszamenőleg lépett életbe.

MEGSZÜNTETTÉK A CSEHKORONA SZABDFORGALMÁT. A Banca Nationala közli hogy november 22-iki hatállyal megszüntette a csehkورونا szabadforgalmát. Így tehát az exportból származó csehkورونا a Banca Nationala veszi át a hivatalos árfolyamon és ehhez hozzászámítja a felárat.

Házulajdonosok figyelmébe! Az aradi pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat a házulajdonosokat, akik házaikat 1936-ban, 1937-ben, vagy 1938-ban építették, hogy december elsejéig jelentkezzanak az 1.4 százalékos adó lefizetése végett. December elsejéig az adót bírság nélkül lehet kiizetni, a fenti időpont után azonban azokra, akik a fizetési kötelezettségnek nem tettek eleget, bírságot rónak ki.

SPORT KOZLONY

Revansra készül az AMTE a Carpati ellen

Mint ismeretes, az 1937—38. évi bajnoki idényben, a csoportgyőzelem felé haladó AMTE-t az első csapás Nagyányán érte, ahol a jelenlegi Carpati jogelődjétől, a Phoenix csapatától 4:2 arányú vereséget szenvedett. Azután jött az Unirea Tricolor elleni 2:2-es döntetlen, majd a brailai újabb vereség, amely elütötte a piros-feketéket a csoportgyőzelemtől.

Az AMTE most nagy ambícióval készül a re-

vansra és az idén kitűnő eredményeket elért Carpati-ot megakarja állítani a siker-sorozatban. Az aradi munkáscsapat a Carpati ellen nem változtat összeállításán, a játékosok azonban fogadkoznak, hogy a mérkőzésen teljes erőbedobással küzdenek majd a győzelemért. Vasárnap tehát ez a csapat áll ki a nagyányaiak ellen:

Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi, Szabó, Szaniszló—Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

KARÁCSONYI KIRÁNDULÁSOK

UTLEVEL NÉLKÜL

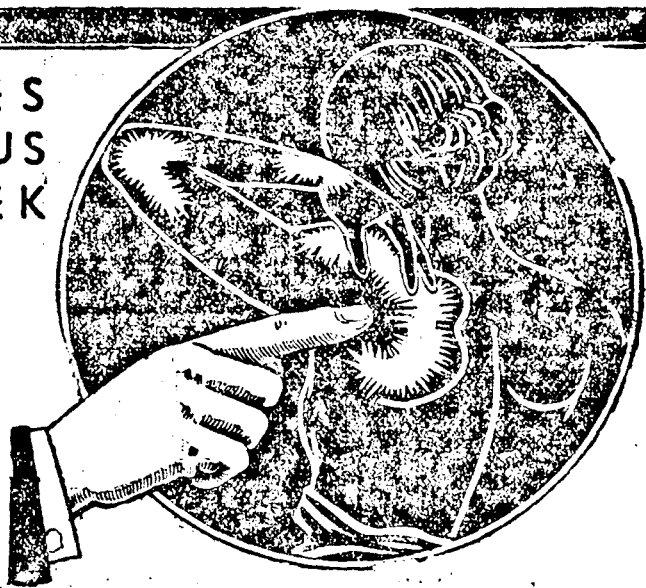
Páris—Azerok—Olaszország.

Németország (u. levéllel).

EUROPA UTZAS' ROD "ra", B'v. Rev'na Maria 10.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichyi szektoros „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: Ha elakarjuk érni a reuma által okozott betegségi tünetek megszüntetését, akkor át kell alakítanunk a szervezet ama részét, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek, küzdünk kell a hajlamosság, az artritizmust okozó húgysavas lerakódások ellen. Fentközltek alátámasztására közöljük az alanti megfigyelést.

Megfigyelőlap I) X... urhölgy, 45 éves, egy fégelen megához hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzésére azt mondja, hogy „madárszárny” formájú területen éri a fájdalmakat. A velősárgában: spontán, nagyon éles fájdalmak, amelyek a legkisebb mozdulatra, vagy nyomásra fokozódnak: a fájdalmas terület a hátgerinc baloldalán kezdődik a lapocka területén folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső-kar alsó. része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az izomerő annyira legyengült, hogy a beteg nem tud valamit kezét adni. A fájdalmak tűrhetetlenek éjjel nem tud elaludni. Antipyrin, exalgin, fanacetin kezelést sem képes a fájdalmakat enyhíteni. Eredménytelen maradt 2 és fél gram aspirin.

Törő téglák, sőt egy erős chloral, bromurel és morfiumból álló folyadék előírása is. Mindezek alig hoztak pár órai álmat. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, azt tanácsolom, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozik. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem gyögyültnek érzi magát. Nehány nap múlva ismét hívják: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszolja, hogy a fájdalmak nem múltak el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t.

X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljesen helyre volt állva egészsége.

AZ URODONALT HOSSZU ESZTENDOK OTA DICSERIK

a világ legnagyobb orvosai

Az URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI
1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Szedhető az év bármely szakában.

A térszedelombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszerárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY

MEGBIZHATÓ MARRA

Módosították a 11-es szabályt:

Ezentul akkor is tizerervest itél a bíró, ha labda nélkül kapura törő játékost akadályozzák szabálytalanul a tizer hatáson belül

London. A labdarugás nagy reformjai Skóciában látnak napvilágot. A skótok között vannak a labdarugás legnagyobb szakértői, sőt valóságos elméleti tudósai. Ezeknek a szakembereknek befolyása az International Boardra, — a labdarugás szabályait megalkotó bizottságra közismertek. Az utóbbi évek valamennyi szabálmódosítását a skótok sugalmazták. A skótok főtörekvése az, hogy ezekkel a szabálmódosításokkal a durvaság ellen harcoljanak és lehetetlenné tegyenek, kiküszöböljenek mindent, ami ellenszenves a labdarugásban.

A skót szakértők szerint erre a legbiztosabb fegyver az, ha világos szabályszoveget bocsátanak a játékezők rendelkezésére. Olyan szabályokat, melyeket minél kevesebb módon lehessen értelmezni. Ma a durva játékosok módszerei mind ismeretesek, úgy hogy csak megfelelő szövegezést kell találni a megtorlásra, hogy a bíró habozás nélkül alkalmazhassa a szabályokat.

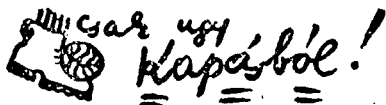
Az International Board nemrégén nagyfontosságú szabálmódosítást fogadott el. Ezt már közzölték is a FIFA-val, hogy a nemzetközi szövetség azután az egyes szövetségeket értesítse. Összességében már Romániában is életbelép ez az új szabálmódosítás, amely a 11-re vonatkozik.

Eddig a hátvéd elvághatta a kapuratörő csatár utját akkor is, ha nem volt a labda a csatárnál. A hátvédek ilyenkor nem igen válogatták meg az eszközöket és gyakran a legerőszakosabban léptek el, kihasználva azt, hogy a bíró a labda menetét követve, nem figyelt a játéktér más részére és nem vette észre. Például a jobbszélső viszi a labdát, míg a balösszekötő rohan a kapu felé, várva a beadást és ekkor megtámadja a hátvéd, hogy elvágja előle a labda utját. A bíró a szélső utját figyeli és nem veszi észre az esetleges szabálytalanságot, melyet a hátvéd gyakran a tizenhatoson belül is elkövetett.

Ez ellen indított most harcot az International Board. Az új szabály kimondja:

ha a 16-oson belül labda nélkül levő játékost támad meg durván, vagy szabálytalanul egyik védőjátékos, 11-est itél a bíró.

Miután a 11-es 98 százalékban gólt jelent, az új szabály valóban nagy szigorúsággal bünteti a durvaságot. A különbség az eddigi szabály és az új között az, hogy eddig csak a 16-oson belüli hendszet, vagy a labdával a kapura törő csatár ellen — tehát a góllövést szabálytalanul megakadályozó cselekedetet — büntették 11-essel.

A Tricolor CFPV szerződésbontást kért Gallis nevű játékosával szemben, mert a játékos nem látogatta az egyesület edzéseit, azonkívül nem jelent meg a Sp. Studentesc elleni mérkőzésen sem. Az egyesület a játékosal szemben 61.000 lei követelést támaszt, amely összeg ellenében a játékos bármely egyesület megszerzheti a Tricolortól.

A teke szövetség aradi alkerülete legutóbbi ülésén az Infrătirea teke egyesület elnökét, Pascu Gheorghet, az alkerületi teke szövetség tagjává választotta.

A nemzeti bajnokság fegyelmi bizottsága Naclu Juventus játékos játékjogát 15 napi időtartamra felfüggesztette. Klimek (Kinizsi) és Szántai (Victoria) 15—15 napi, Pál (Victoria) és Golub (Universitatea) 8—8 napi felfüggesztést kaptak, de Klimek, Szántai, Pál és Golub büntetéseit csak újabb vétség esetén lépnek érvénybe.

Burdan Károly, a Venus volt válogatott kapusa, aki Franciaországba távozott, — mint onnan küldött értesítésében jelzi, — egyelőre még nem talált megfelelő elhelyezkedést. Amennyiben megfelelő helyet nem talál, — írja Burlau — úgy inkább visszatér.

Fennmarad a Benes-kupa — de megváltoztatják az elnevezését

A cseh labdarugó szövetség értesítést küldött Bucureştibe, hogy a december 4-iki prágai mérkőzéssel egyidejűleg a Benes-kupa bizottsága is ülést tart Prágában. Ezen az ülésen kimondják, hogy a cseh—román—jugoszláv válogatottak számára kiírt Benes-kupát továbbra is fenntartják, azonban más elnevezés alatt. Ennek a vándordíjnak egyébként az állása jelenleg a következő:

1. Csehország	3	2	1	—	9:6	5
2. Jugoszlávia	4	1	1	2	7:9	3
3. Románia	3	—	2	1	2:3	2

Ez lesz tehát az utolsó mérkőzés.

Kiírták az országos műkorcsolyázó bajnokságot

Kolozsvár. Az országos korcsolyázó szövetség megállapított Románia 1939. évi műkorcsolyázó bajnokságainak színhelyét, időpontját és az előírt gyakorlatokat. A jövő évi bajnokságot Bucureştiben rendezik meg valószínűleg február 12-ikén. Az előírt gyakorlatok:

Férfiak: 19 ab ellenhármas előre befelé, 20 ab Wende előre kifelé, 35 ab Gegenwende előre befelé, 35 ab hármas paragrafus hátra kifelé. Előírt gyakorlatoknál elérhető legnagyobb pontszám: 168, összesen 420 pont. Sokszorozószám: 14.

Nők: 18 ab ellenhármas előre kifelé, 23 ab Gegenwende előre be. 25 ab nyolcas hátra ki egy lábon, 29 ab Kigyóvonalas hurok előre ki, 35 ab hármas paragrafus hátra ki. Előírt gyakorlatoknál elérhető legnagyobb pontszám: 204, szabadon választott gyakorlatoknál elérhető legnagyobb pontszám: 132, összesen 336 pont. Sokszorozószám: 11.

Páros bajnokság: legnagyobb elérhető pontszám: 12.

Kiadta a Román Szövetség Somogyi Klárit a magyar tenisz-szövetségnek

Budapest. A Román Tenisz Szövetségtől átirat érkezett a magyar Tenisz Szövetséghez, amelyben Somogyi Klárit, az aradi származású tenisz-bajnoknót véglegesen kiadta a magyar szövetség részére. A kitünő tenisz-bajnoknó, aki Budapesti BEAC színeiben szerepel, ilyenformán hivatalos versenyeken is képviselheti a magyar színeket.

Hétfőn állítják össze a válogatott csapatot

Kinek van esélye a válogatott csapatba való bekerülésre

Bucureşti. A Gazeta Sporturilor taglalja az esélyeket, hogy milyen lesz a válogatott csapat összeállítása a december 4-iki prágai mérkőzésen. A válogató bizottság helyzete ténylegesen nem könnyű, mert sok régi válogatott játékos nincs formában, másokat viszont „rizikó” beállítani a csapatba. Mindenesetre a vasárnapi mérkőzéseken szövetségi megfigyelők lesznek és ezek jelentései alapján állítják össze hétfőn este a válogatott együttest. A Gazeta Sporturilor szerint a védelem adva van: David—Sfera, Albu — hiszen a Venus közvetlen védelem tényleg kitünő. A fedezetsorban csak Vintila helye biztos, míg középfedezet Rasinaru, Feraru vagy Juhász lehet. Baloldalon Demetrovici játéka van előtérben. A csatársori négyféleképpen kombinálja a lap, de mindössze 8 játékost használ fel ennél a kombinációnál, és pedig: 1) Bindea, Bogdan, Barátky, Bodola, Dobai, 2) Orza, Bogdan, Barátky, Bodola, Dobai, 3) Orza, Ploesteanu, Barátky, Bodola, Bogdan, 4) Bindea, Bodola, Barátky, Praszler, Dobai. Itt tehát csak Barátky és Bodola helye „biztos”.

O „Leglovagiasabb, legsportszerűbb, legírissabb, legfegyelmesebb játékos” — ezen a címen a labdarugó szövetség évi díjat alapít, mellyel a fenti feltételeknek az év folyamán legjobban megfelelő játékost tüntetik ki. Hír szerint az első kitüntetett Bodola lesz.

O Érdekes tekeverseny az AAC-pályán. Az AAC-pályán rendkívül érdekes tekeversenyt rendeztek, amelyen a Speranța, a Barátok, a Tricolor és az AAC tekecsapatai indultak. Az eredmények a következők: Speranța—Tricolor 103:141, Barátok—AAC 151:176, AAC—Speranța 165:128, Tricolor—Barátok 112:126, AAC—Tricolor 182:158, Speranța—Barátok 104:147. Végeredményében tehát: 1. AAC 523 fa, 2. Barátok 424 fa, 3. Tricolor 411 fa, 4. Speranța 335 fa.

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, NOVEMBER 25

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, Hírek, reggeli hangverseny folytatása. Háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemez. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. A rádió szalonzenekara játszik. Vezényel: Ion Ghiga, I. Keleti zene. II. Keringők. A következő szerzők művei: Joh. Strauss, Waldteufel, Kreisler. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18.02: A „Mihai Viteazul” gárdazred fuvószenekarának hangversenye. Vezényel: Giugariu. A műsorban a következő szerzők szerepelnek: Scheletty, Oertel, Suppé, Urbach, Ponchielli. 19: Felolvasás. 19.15: Vallásos zene. I. Keleti zeneművek. II. Nyugati zeneművek. (Orlando de Lasso, Händel.) 20: Rádióegyetem. Nicolae Iorga egyetemi tanár felolvasása. 20.20: A Dinicu Grigoraszenekar játéka. Közvetítés a Continental-étteremből. 21.10: Rossini: „A szevillai borbély”, opera 3 felvonásban. Az I. szünetben (21.50—22.05): Sport. Hírek. A II. felvonás után (22.50—23.10): Hírek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Compacto Bálint, a XVII. századi kassai könyv kötélete. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: A rádió szalonzenekara. Közben 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Rácz Béla cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: A rádió diákfelőrája. 17.45: Időjelzés, időjárás- jelentés, hírek. 18: Időszerű előadás. 18.15:

Sportközlemények. 18.25: Csuka Béla gordonkázik zongorakisérettel. 19: Melius György és a reformáció két arca. Révész Imre református püspök előadása. 19.30: Hanglemezek. 20: Hírek. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Rohémélet”. A II. felvonás után kb. 21.50: Hírek. A III. felvonás után kb. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Fáyol Jancsi cigányzenekara muzsikál. Közben 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 18.30: Sienai Szent Katalin. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20.30: Ismeretlen francia tájak. 21: Hanglemezek. 22: Hírek.

SZOMBAT, NOVEMBER 26.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok, Hírek. A reggeli hangverseny folytatása. Háztartási tanácsok. 12: Gramofonlemez. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállás- jelentés. 13.10: Déli hangverseny. Részletek vigoperákból. A műsorban a következő szerzők számai: Mozart, Donizetti, Nicolaj, Wagner, Humperdinck, R. Strauss, Weinberger, Gounod. 14.10: Hírek. 14.30: Nagy zeneszerzők művei gramofonlemezeken. 15.10: Különléle köz- lemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 17: Ora strajerilor. I. Petre Partenie beszéde. II. Zenés hangjáték. 18.15: „Munca si voe bun”. I. Beszéd. II. Mandolin- és gitár-zene. III. Köz- lemények. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Em. Bucutá előadása a Dunáról. 19.35: A Duna a zenében. A rádió zenekarának hang- versenye. Vezényel: Th. Rogalski, énekel: Ser- ban Tassian. 20: Rádióegyetem. 20.10: A hang verseny folytatása. Balettzene. 21: A rádió üze- netei. 21.15: A „Melody”-jazz játéka. Tán- czene. 22: Sport. Hírek. 22.15: A jazz-zenekar folytatja játékát. 22.35: Gramofonlemez. 23:

Hírek. 23.15: Éttermi zene. 23.45: Hírek a kül- földre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Bartóky József elbeszéléseiből: Gyuszi. (Fel- olvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Galetta Fe- renc énekel zongorakisérettel. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben 14.20: Időjelzés, időjárás jelentés, vizállásjelentés. 15.35: Hírek. 16: Ár- folyamhírek. 17.15: Csengery Ilonka mesél. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A hosszúéletű ember története. Földi Mihály ebbe- szélése. 18.30: Bodrics Béla cigányzenekara. 19: Mit üzen a rádió? 19.30: Lazare Lévy zongorázik a francia—magyar művészcsoere kereté- ben. 20: Hírek. 20.25: Rékai Miklós hárfázik. 20.40: Időszerű előadás. 21.10: „Gömöri vidám est”, versben, adomákban, dalban és zenében. Közben 22.50: Hírek, időjárásjelentés. Közben 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Hanglemezek. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 19.05: Cigányzenekar. 19.30: Mező- gazdasági félóra. 20.10: Vörösmarty futása. Turi Elemér csevegése. 21: Wagner-lemezek. 22: Hírek.

Szombaton este a színházban:

Megsértették a minisztériumot

Voitiezky Elvira bemutatkozása.

APRÓHIRDETÉSEK

A 89094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

LEVELEZÉS

„Lebensglück” jelzére levél van. kérem átvenni. 7156

ALKALMAZÁST KERES

Jólfizető mindenféle állást keres. Címeket a kiadóba kér. 7159

ALKALMAZÁST NYER

Megbízható jólfizető komolyabb minde- nest keresek kéttágu családnak. Cím a kiadóban.

Suche Kindergärtnerin, oder intelligenten Fräulein zu einem 1½jährligen Buben, wo noch ein 11jährliges Mädchen ist. Offerten mit Zeugnissen und Photographien bittet Ioan Ullmann. Satu- Mare, Fabrica „Lomas”. 7154

Értelmes, megbízható, biciklizni tudó, fiatalabb kifutóttu könnyű munkára azonnalra felvétetik. Bul. Reg. Ferdinand 19., II. em. 6. 7153

LAKÁS

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejárta üres szoba. Cím a kiadóban. 6077

Üzlethelyiség a főútvonalon, raktár, va- lamint üzemhelyiségek kiadók. Reusz, Bul. Regele Ferdinand 55. 7165

Egy szép egyszobás lakás a főtéren ki- adó, irodának, varrodának is alkalmas. Cím a kiadóban.

Egy és kettőszobás lakások dec. 1-re ki- adók. Cím a kiadóban. 7157

Összkomfortos magánház a belvárosban kiadó. Érdeklődni Bul. Reg. Ferdinand 19., 7155

VÉTEL-ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 leu nettó részlet- fizetése ésre kaphatók gyári lerakattal. Str. Marie Chendi 9. udvari rakárban 6765

Legszébb karácsonyi ajándék egy szép keleti, vagy belföldi perzsaszőnyeg. Sties- sen megvenni részletre, karácsonyig ki- fizetheti. Szőnyegkiállításunkat minden este tekintse meg. Tempo bizományi üz- let. Fischer Eliz-palota.

Eladó egy 8 Hp. Magyar Gazdasági, üzemképes, 10 légkörös, magánjáró, Meg tekinthető Fuchs Rezsónél, Peregul Ma- re. jud. Arad. Továbbiak megtárgyal- hatók: Industria—Economia Rt. Temeş- vár. IV., Str. Bratianu No. 34. 7158

Megérkeztek a világhírű német Blätt- chen-Pulver-es „WASAC” vadászölté- nyek Frații Burza S. A. vaskereskedés- be. 7162

TISZTA, MOSOTT BONGYOT

megvételre keresünk. Cím a kiadóban.

Britiánsköveket

ékszer, keleti és belföldi szőnye- geket magas árnban veszek sürgő- sen megbizión részére.

Modern sötét dióhálók, topolya- hálók, ebédlők, csillárok, uriszoba- berendezés, recamier, antik ülőgar- nitúra olcsón és nagy választékban.

Zé o kőrs n i e t

közvetítünk a timisoarai zálogház- ba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet, Fischer El z-na oia.

PUHA ÓLMOT VESZÜNK

Cím a kiadóban.

KÖLÖNLEK

Zongorát, vagy pianino, keresek bérbe, ugyanott egy elegánsan butorozott ur- szoba, külön fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 7163

Haláleset

elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek készpénzért ocska butoro- kat, ruhaneveket, ágyneműt, mat- racot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket, festményeket, hangszereket, makula- turapapírt, ocskavasát, padlasonol- mit, — vásáro ok lakásban a pad- lason heverő bármilyenféle le- szegés no mi, im- o- not stb. v i a z a r e is meg. ek. Címeket lakások nra. e- vel. z o n a p- vagy szemel. es n i v a s a h a z n o z j o v o k u o j d u- u o c a o.

Steiner Sándor.

Telefon 26-16. Telefon 26-12.

Színház közelében

emeletes masszív ház, kifogás alan ál- lapotban, 4 darab összkomfortos lakás- sal, autógarázzsal, kert. 1 millió 200 ezer. — Piac környékén kétuccára nyi- ló masszív sarokház, 3 lakással, részben fürdőszoba, üzlettel, 54 ezer lővedelem- mel, 450 ezer. — Belvárosi emeletes, tel- jesen jókarban levő ház, több 3 és 4 szobás, fürdőszobás lakással, 900 ezer. — Minorita-palota közelében földszin es ház emelet reáépítésre alkalmas, 450 ezer. Ortúty-palota közelében föld- szintes ház, 7 lakás parketta, fürdő- szoba, 1 millió 50 ezer. — Belvárosi emeletes ház, két lakás, parketta, für- dőszoba, 475 ezer. — Belvárosi három- uccára nyíló új sarokház, 1x3 szobás, fürdőszobás, parkettás lakással, üzlettel, iparműhellyel, 48 ezer lővedelemmel, 480 ezerért eladó.

Haász ingatlaniroda

Arad, Eminescu-ucca 20—22.

Emeletes bérház, az Avram Iancu- térhez 5 percrenyire 2x3 szobás, fürdő- szobás, 2x2 szobás és 1x1 szobás la- kásokkal, teljesen alapincézva, 10 százalékos jővedelemmel, alkalmi áron 720.000 leuért eladó.

P á m a i

Ingatlanforgalmi-iroda.

Bulev. Regele Ferdinand 58. 7161

HAUSCHEN

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Biv. Caroli 46. (Lakás ugyanott.)

előnyös ajánlatok:

1930. után épült modern, új házak:
3 millió: Marosparti emeletes luxus- villa, több nagylakás, park. — 1.600 ezer: Új városadalombiztosítóhoz közel emeletes bérvilla, 3 középnagy lakás, házm. lakás, kert, jó hozam. — 1.200 ezer: Köruti emeletes 4x2 szobás, hal- los, elő, fürdő cselédszobás, parkett, bal- con, házm. lakás. — 900 ezer: Tízolá- sághoz közel parkettás, ötszobás, fa- yanceozott mellékkeliségek, garage, 3 kis bérlemény, 350 öl kert. — 800 ezer: belvárosi emelet és 3 és 4 szobás össz- komfortos lakásokkal, balkon, terrasz, szép kert. — 600 ezer: Tanítóképzőhöz közel emeletes villa 2x2 sz. elő, fürdő, cselédszoba, parkettás lakás, balkon, portálakás, kert jó hozam. — 500 ezer: magasföldsztes, háromszobás, elő, fürdő, cselédszobás, parkettás, házmeesterlakás, külön kis bérlemény, kert, villanegyed- ben, autobuszmegeállónál. — 400 ezer: Central-mozihoz közel magasföldsztes, alapincézett sarokház, 1x2 szobás, elő, fürdőszobás, 1x1 szobás kompletilakás, beépíthető front. — 350 ezer: Olaria- pályához közel alapincézett magasföld- sztes, ké-szobás villa, elő, fürdőszobával, parkett, terrasz, cserépkályhák. — 310 ezer: Gyermekkorházhoz közel magas- földsztes, alapincézett, négy-szobás, elő, fürdő, cselédszobával, 3x1 szobás teljes lakás, 300 öl gyümölcsös. — 290 ezer: Magasföldsztes, alapincézett, négy-szobás, elő, fürdőszobahelyiség, görredőnyök, cserépkályhák, belváros mellett. — 275 ezer: Forgalmas u-körésszöződésnél üz- letes sarokház, 3 bérlemény, jó hozam. — 230 ezer: Saguna-utj mellett három- lakásos kedv. fiz. felt. mellett. — 198 ezer: Marosparti kétszobás, elő, fürdő- szobahelyiség cserépkályhák, igen kedv. fiz. felt. — Kölcsonok betáblázás mellett

Legújabb jelentéseink:

CHAMBERLAIN:

„Amit még meg kell tennünk, sokkal nehezebb, mint amit eddig tettünk“

A német külügyminiszter megbeszélései Varsóban és Rómában

Páris. (Rador.) A párisi városházán fogadtást rendeztek az angol miniszterek tiszteletére. A párisi városi tanács elnöke, ezalkalommal hódolatteljes elismerését fejezte ki Chamberlain angol miniszterelnöknek, akinek kezdeményezésére sikerült elhárítani a háborus veszedelmet.

Chamberlain köszönetet mondott a szívélyes fogadtatásért, majd a következőket mondotta:

— Amit még meg kell tenni, sokkal nehezebb, mint amit eddig tettünk. Hiszem azonban, hogy sikert lehet elérni, ha teljes szívvel visszük véghez a megkezdett akciót. Francia barátaim hozzájárulásával és támogatásával mellett folytatjuk a megkezdett munkát.

A közös angol-francia program

A Paris Soir szerint az angol és francia miniszterek találkozója a két állam közötti szoros baráti kapcsolat további megerősítését fogja szolgálni. Újabb közös vonalvezetésben fognak megállapodni a következő kérdésekben:

1. A fegyverkezés és hadfejlesztés közös továbbfejlesztése.
 2. Együttműködés szükségessége minden vonalon.
 3. A spanyol polgárháború likvidálása.
 4. A brit—olasz szerződés életbeléptetése által előállított helyzet.
 5. Az angol—német viszony várható kialakulása.
 6. A francia—olasz viszony várható kialakulása.
 7. A francia—német viszony várható kialakulása.
 8. A keletázsiai kérdés, tekintettel Japán további sikereire.
 9. A szíriai libanoni és a hatayi kérdés.
 10. A zsidó kérdés.
 11. A közép-európai helyzet.
 12. A londoni és párisi román követségek nagykövetségekké emelése.
 13. Németország gyarmatkövetelésének az egységes bírálata.
 14. A Népszövetség jövője.
- A Ce Soir megjósolja, hogy a találkozó Páris újabb diplomáciai veresését fogja eredményezni és Daladier számára Chamberlain határozott követelésével szemben nem marad más hátra, mint a megalkuvás. Ugy, mint Münchenben — írja a lap.

Ribbentrop tárgyalásai Varsóban és Rómában

Róma. Az olasz főváros jól informált diplomata köréből úgy értesültek, hogy Itália és Németország, akárcsak a felvidéki magyarság követelésének kérdésében tette, a ruszin probléma megoldásában is érvényesíteni kívánja befolyását Prágában. Egyes külföldi hírszolgálati irodák úgy tudják, hogy Ribbentrop német külügyminiszter római utazása csaknem kizárólag a rutén kérdéssel áll összefüggésben. Ribbentrop megoldási tervszövegét általában a népek önrendelkezési jogának alkalmazását tartalmazza és ha ennek a jelentésnek hitelt lehet adni, úgy Ruszinszko problémájában döntő fordulat áll be, hiszen az olasz kormány köztudomás szerint mindig a népszavazás mellett foglalt állást. Az információkat olasz hivatalos részről nem erősítették meg.

A Newyork Herald párisi kiadása azt a feltűnést keltő értesülést közli, hogy Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter december havában Párisba érkezik. A lap szerint Ribbentrop a francia fővárosban légi egyezményt ír alá, továbbá egy másik francia—német meg-

állapodást, amely a gázháború és a nyílt városok elleni légitámadások tilalmára vonatkozik. A lap szerint arról is szó van, hogy közös megállapodással korlátozzák a katonai repülőgépek számát.

A német távirati iroda jelenti: Jól értesült körökben a német—francia viszonytal kapcsolattal érdekes részletekről tudnak. Hitler több alkalommal kijelentette, hogy az utóbbi években Németország és Franciaország között nem állanak fenn azok a problémák, amelyek a két állam baráti szomszédságát megakadályozták. A müncheni egyezmény után mindkét ország vezetői azon kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a baráti kapcsolatokat konkrét formába öntik.

Közös német-csehszlovák bizottság intézi a cseh-német kisebbségi ügyeket

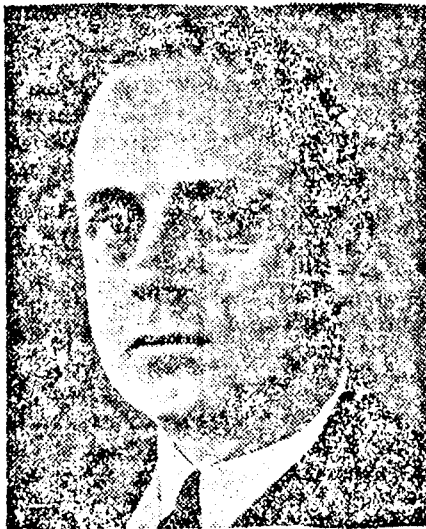
A német—csehszlovák nemzetiségi egyezményrel kapcsolatban a német lapok a következőket írják:

— Az egyezmény értelmében azok a német nemzetiségű és csehszlovák állampolgársággal rendelkező egyének, akik 1938. október 10-e előtt a csehszlovák területen kívül éltek, német alattvalók lesznek. Férjezett asszony csak abban az esetben lesz német állampolgár, ha férjének ezt a jogát elismerték. 1939. július 10-ig a német kormány jogában áll kiutasítani azokat a személyeket, akik nem német

Aktuális fejek:

HALIFAX

RIBBENTROP

nemzetiségűek és akik a Németországhoz csatolt területen 1910. január elseje óta telepedtek le. A kiutasítás három hónapon belül keresztülvihető. A kiutasított egyéneket Csehszlovákia befogadja. Azok, akik nem német nemzetiségűek, a csehszlovák állam javára optálhatnak.

Németország nem hajlandó eltérni Csehszlovákia jelenlegi határainak megváltoztatását

A Rador távirati iroda párisi keltezéssel közli, hogy a Figaro jelentése szerint a német kormány tiltakozást jelentett be a magyar és lengyel kormányoknál a ruszinszko zavargások miatt. A budapesti és varsói követek a Figaro szerint pontos utasítást kaptak, hogy közöljék a magyar és a lengyel kormányokkal, hogy Németország nem hajlandó eltérni Csehszlovákia jelenlegi határainak megváltoztatását.

A délafrikai hadügyminiszter tárgyalásai Hitlerrel

Berlin. (Rador.) Hitler német kancellár ma fogadta Obersalzbergben Pirow délafrikai hadügyminisztert. A megbeszélések délig tartottak és azután Pirow a tiszteletére adott villásreggelit vett részt, majd Münchenbe tért vissza. A délafrikai hadügyminiszter szombaton Rómába utazik.

Pirow délafrikai hadügyminiszter csütörtökön kihallgatáson jelent meg Berchtesgadenben Hitler birodalmi vezér előtt. A délafrikai minisztert a berchtesgadener Berghoff bejáratánál Ribbentrop külügyminiszter fogadta és ő kísérte fel Hitlerhez. A kihallgatáson jelen volt Ribbentrop külügyminiszter is. A déli érákban Pirow együtt ebédel a berchtesgadener kancellári palotában Ribbentrop külügyminiszterrel, majd délután Münchenbe hajtattott. Hír szerint Pirow szombaton Rómába utazik.

Színház

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Péntek: (Szünet a „Mégértették a miniszteriumot“ előkészületei miatt).

Szombat: Délután 6 órakor: „Liliom“. (Egy csirkefogó élete és halála). Olcsóhelyáru előadás. — Este 9 órakor: „Mégértették a miniszteriumot“. (Operettjodonság. Itt először, Wojticzky Elvira bemutatkozása).

* Örlési érdeklődés előzi meg Wojticzky Elvira szombat esti bemutatkozását. A szorgos és körültekintő előkészületek miatt a színház igazgatósága pénteken este nem tart előadást, hogy minél tökéletesebben hozza ki a szombat estére hirdetett újdonságot, amelynek címe: „Mégértették a miniszteriumot“. Maga a darab is minden figyelmet megérdemel a közönség részéről, hiszen tökéletes színpadi alkotásról van szó, amely a szó nemesebb értelmében művészi műfaja a színpadirodalomnak, mint az operett és egyszerűségénél fogva sokkal szórakoztatóbb és kedélyhangolóbb. A szombat esti premier iránti érdeklődés központjában azonban mégis Wojticzky Elvira személye áll. Szerénységénél fogva éppen ő tiltakozna legjobban, ha vele kapcsolatban személyiséget emlegetnének, pedig mint színész valóban személyiség és egyéniség. Kedves, behízelgő modora, kitünő figurája van. Színesen és szívből akadóan tud beszélni, ének- és táncszámaival nagy szenzációt fog kelteni. Ez Wojticzky Elvira maga egyszerűségében és ez a fiatal, csupa ambíciótól áthatott színpadi jelenség egy csapásra meg fogja hódítani az aradi közönséget. A „Mégértették a miniszteriumot“ próbái már tökéletes perspektívát mutatnak. Ez lesz a szezon legsikerültebb előadása. Minden egyes szerep, érteve alatta a legkisebb szerepeket is, a legjobb kezekben van. Horváth László rendezői egyénisége ez alkalommal is brillírozni fog és végül nagyon szép színpadi kiállítás is kap a közönség. Jegyek már kaphatók a jegypénztárnál.

* Molnár Ferenc „Liliom“-a olcsóhelyáru előadásban. Molnár Ferenc világhírű színpadi alkotása szombaton délután 6 órakor olcsóhelyáru előadásban megy. ez maga nagy szenzációja a heti műsornak. A szezonnyitó előadások között szereplő Molnár-repriz, mint emlékeztető, hatalmas sikert aratott. Ebben elsősorban osztozik Kovács György, aki a címszerepben tökéletes alakítást nyújt, azután Harmath Jolán akinek Muskát né alakítása szintén óriási sikert aratott. Júlika szerepében Felszeghy Mária, a ficsur szerepében Horváth László és a kitünő darab jellegzetes figurái közül valamennyi igen értékes alakításokban elevenült fel a színpadon.